

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**KOLLÉGIUMI
PEDAGÓGIAI PROGRAM**

4. kötet

**I. BÉLA GIMNÁZIUM,
KOLLÉGIUM ÉS
ÁLTALÁNOS ISKOLA**

2015

Tartalomjegyzék

A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK KIADMÁNYOZÁSA.....	1
1. BEVEZETÉS.....	1
1.1. A KOLLÉGIUM TEVÉKENYSÉGÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK:	1
2. HELYZETELEMZÉS.....	1
2.1. A TANULÓK JELLEMZŐI:	1
2.2. A MŰKÖDÉS BELSŐ FELTÉTELRENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA	2
3. A KOLLÉGIUMI ÉLET SZERVEZÉSE	5
3.1. A SZERVEZETI MŰKÖDÉS FÓRUMAI	6
3.2. A SZERVEZETI MŰKÖDÉS DOKUMENTUMAI.....	8
4. KOLLÉGIUMUNK KÜLDETÉSNYILATKOZATA	8
5. A KOLLÉGIUM KAPCSOLATRENDSZERE	10
5.1. A TÖBBCÉLÚ INTÉZMÉNYEN BELÜLI KAPCSOLATRENDSZER	10
5.2. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ISKOLÁKKAL	11
5.3. SZAKMAI KAPCSOLAT MÁS KOLLÉGIUMOKKAL	11
5.4. KAPCSOLAT A FENNTARTÓVAL, MŰKÖDTETŐVEL	11
5.5. KAPCSOLAT EGYÉB SZERVEZETEKSEL	11
5.6. KAPCSOLAT A SZÜLŐKKEL	12
6. A KOLLÉGIUM NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI	13
6.1. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE	13
6.2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS CÉLJA ÉS ALAPELVEI	14
6.3. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS FELADATAI	15
7. A TANULÓK ÉLETRENDJE, TANULÁSA, SZABADIDEJE SZERVEZÉSÉNEK PEDAGÓGIAI ELVEI.....	17
8. A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT, TEHETSÉGGONDOZÁSÁT, FELZÁRKÓZTATÁSÁT, PÁLYAVÁLASZTÁSÁT, AZ ÖNÁLLÓ ÉLETKEZDÉST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEI.....	19
8.1. A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ELVEI.....	19
9. A KOLLÉGIUMI KÖZÖSSÉGI ÉLET FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI, ESZKÖZEI, A MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI TEVÉKENYSÉG SZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	20
10. A KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK FORMÁI, MEGSZERVEZÉSÜKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK.....	21
11. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG RENDSZERE	23
11.1. A KOLLÉGIUM ÁLTAL KÖTELEZŐEN BIZTOSÍTANDÓ FOGLALKOZÁSOK	23
11.2. PEDAGÓGIAI FELÜGYELET	24
12. A KOLLÉGIUM EREDMÉNYESSÉGE	24
12.1. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE	24
13. A CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA	25
14. A KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK KERETPROGRAMTERVE, A TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK TARTALMA.....	26

14.1.	A TANULÁS TANÍTÁSA.....	27
14.2.	AZ ERKÖLCSI NEVELÉS.....	28
14.3.	NEMZETI ÖNTUDAT, HAZAFIAS NEVELÉS	29
14.4.	ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS	30
14.5.	AZ ÖNISMERET ÉS A TÁRSAS KULTÚRA FEJLESZTÉSE	31
14.6.	A CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS.....	32
14.7.	TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGRE NEVELÉS	33
14.8.	FELELŐSSÉGVÁLLALÁS MÁSOKÉRT, ÖNKÉNTESSEG.....	34
14.9.	FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG	35
14.10.	PÁLYAORIENTÁCIÓ	36
14.11.	GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI NEVELÉS.....	37
14.12.	MÉDIATUDATOSSÁGRA NEVELÉS	38
15.	A TANULÓK FEJLESZTÉSÉNEK TERÜLETEI	39
15.1.	TANULÁSIRÁNYÍTÁS, TANULÁSSZERVEZÉS.....	39
15.2.	HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK SZERVEZETT FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK, TEHETSÉGGONDOZÁSÁNAK, TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉSÜK TERVE.....	40
15.3.	TEHETSÉGEK KIVÁLASZTÁSA, TEHETSÉGGONDOZÁS, TEHETSÉGVÉDELEM	42
15.4.	SZOCIÁLIS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	43
15.5.	A KULTURÁLT ÉLETMÓDRA NEVELÉS, SZUVERÉN VILÁGKÉP KIALAKULÁSÁNAK SEGÍTÉSE	45
16.	EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	46
17.	A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	47
17.1.	AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, AZ EGÉSZSÉGTUDATOS MAGATARTÁS KIALAKÍTÁSÁNAK SEGÍTÉSE	48
17.2.	TERMÉSZETI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS.....	50
18.	ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉS KOMPETENCIAFEJLESZTÉS, PÁLYAORIENTÁCIÓ SEGÍTÉSE	50
19.	A KOLLÉGIUM HAGYOMÁNYAI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE	51
20.	A KOLLÉGIUMI FELVÉTEL RENDJE	52
21.	A TANULÓI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE	53
22.	GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	53
23.	AZ ISKOLÁVAL, A SZÜLŐVEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI	53
23.1.	KOLLÉGIUM ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA.....	53
23.2.	A KOLLÉGIUM ÉS A KAPCSOLÓDÓ ISKOLÁK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK, ÉS A KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI.....	54
24.	AZ ARANY JÁNOS KOLLÉGIUMI PROGRAM	54
24.1.	BEVEZETÉS.....	54
24.2.	AZ AJKP-BAN RÉSZT VEVŐ KOLLÉGIUM FELADATAI	56
24.3.	AZ AJKP FŐ FOLYAMATAI, A FOLYAMATOK CÉLJAI, INDIKÁTORAI, MŰKÖDTETÉSE SORÁN MEGVALÓSÍTANDÓ TEVÉKENYSÉGEK, TEVÉKENYSÉGCSOPORTOK	58
24.4.	AZ AJKP PROGRAMOT MEGVALÓSÍTÓ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON.....	67

A kollégium pedagógiai programjának kiadmányozása

Név: Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola

Székhelye: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27.

Iktatószám: 2576-2/2015

Ügyintéző: Dr. Buri Antalné kollégiumvezető

Ügyintézés helye, ideje: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 29. 2015. november

Az irat aláírójának neve, beosztása: Hajós Éva, az intézmény vezetője

Az intézmény körbélyegzőjének lenyomata:

1. Bevezetés

A kollégium a Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény tagintézménye.

1.1. A kollégium tevékenységét meghatározó jogszabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról (KNOAP)

A kollégium pedagógiai programja összhangban van az intézmény Pedagógiai Programjával, figyelembe veszi az SZMSZ –ben leírtakat

2. Helyzetelemzés

2.1. A tanulók jellemzői:

Koedukált kollégiumunk általános és középiskolás tanulók elhelyezésére biztosít lehetőséget.

A férőhelyek megoszlása: kétharmada a lányok, egyharmada a fiúk elhelyezését biztosítja, az épület sajátosságaként ez az igényeknek megfelelően változtatható. Az intézmény a Szekszárdi I. Béla Gimnázium tanulói mellett a város összes középiskolájából fogad diákokat, egyes esetekben általános iskolásokat. A tanulók összetételére iskolatípus tekintetében a sokszínűség jellemző, a középfokú iskolarendszer teljes palettája megtalálható, esetenként a gyermekvédelmi szervezet intézkedéseként általános iskolai tanuló is elhelyezésre kerül.

A heterogenitás megjelenik szociális és családi háttér tekintetében is, a diákok egy része hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH).

A kollégista tanulók többsége Tolna megye kistépeléseiről és városaiból, kisebb része más megyéből érkezik (Somogy, Baranya, Bács-Kiskun, Fejér megye).

2.2. A működés belső feltételrendszerének bemutatása

A szervezet felépítése, a személyi feltételek

A többcélú köznevelési intézmény élén az igazgató áll, aki szorosan együttműködik a kollégium tagintézmény élén álló kollégiumvezetővel. A kollégiumvezető az Arany János Kollégiumi Program vezetője.

A nevelőtestület kollégiumi tagjai: kollégiumi nevelőtanárok, valamint a felsőfokú végzettséggel rendelkező, nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott szabadidőszervező, AJKP- mentor és ifjúságsegítő, valamint a pedagógiai felügyelők.

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelőtanár látja és a nevelőmunkát segítő alkalmazotti munkakörben foglalkoztatott felsőfokú pedagógiai végzettséggel rendelkező pedagógiai felügyelő látja el, aki

- a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár és a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

A nevelőtestület tagjai rendelkeznek a törvény által előírt, vagy még megengedett végzettséggel. A kollégiumi nevelőtanárok és a pedagógiai felügyelők egy része több diplomával, pedagógus szakvizsgával rendelkezik, ismereteiket további, az oktató-nevelő munka területeit érintő továbbképzéseken egészítették ki. A TÁMOP 3.1.4 projekt lehetővé tette, hogy a kooperatív technikák, IPR módszerek alkalmazása, IKT oktatásban történő alkalmazása, új tanulásszervezési eljárások (projekt, témahét), tevékenységközpontú pedagógiák, mérés és értékelés, hatékony tanuló- megismerési technikák, professzionális tanári kommunikáció, változásmenedzsment, életpálya-építés és szociális kompetencia oktatócsomag bevezetése, SNI gyermekek együttnevelésére felkészítő képzés kapcsán a pedagógusok módszertani eszköztárának bővülését.

A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 „Az I. Béla Gimnázium szervezeti egységeinek esélyegyenlőségi alapú fejlesztése” projekt két tanéves időszakában, a pedagógiai módszerekben való megújulás eléréséhez és a heterogén oktatásszervezésnek való megfeleléshez a kollégium pedagógusai családpedagógia, differenciált oktatásszervezés, projektpedagógia és IPR tantestületi akkreditált képzéseken vettek részt. A bevont pedagógusok a Tan-Tan tanulási motivációt erősítő tanulásmódszertan „Jó gyakorlat” átvételével, annak kollégiumi foglalkozásokon való alkalmazásával segítik elő a tanulók iskolai sikerességét.

A kollégiumi nevelőtanárok a képzettségüknek megfelelő tantárgyakból (angol nyelv, magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem) felzárkóztató és tehetséggondozó, kompetenciafejlesztő foglalkozásokat tartanak.

A szakos ellátottság részben biztosítja a szaktárgyi lefedettséget. A hiányt megbízási szerződéssel alkalmazott pedagógusokkal pótoljuk. Egyes szakkörök szervezésénél külső szakembereket vonunk be. Az SNI tanulók fejlesztésére gyógypedagógust, a kollégisták pszichológiai ellátására pszichológust alkalmazunk.

Az AJKP- mentor és ifjúságsegítő támogatja a pedagógusok gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységét, segítséget nyújt a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók ifjúságvédelemmel kapcsolatos és szociális problémáinak megoldásában, kiemelt feladata az Arany János Kollégiumi Programban résztvevők figyelemmel kísérése.

Kiemelt fontosságú a kollégiumban dolgozók közösségének együttműködése a tanulók jó légkörben történő nevelése érdekében.

Tárgyi, környezeti feltételek a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

Az épület 1967-ben épült. A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak.

Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök

működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

Egy épületben 8 lakószinten 51 lakószobával, hét tanulószobával rendelkezünk. A tanulók elhelyezése 3 vagy 4 férőhelyes lakószobákban történik. Szociális helységeink emeletenként és nemenként a szabványok szerinti elosztásban és mennyiségben rendelkezésre állnak.

Mosásra alkalmas helyiség a szükséges berendezésekkel (keverőtárcsás mosógép, centrifuga, három darab automata mosógép) a megfelelő biztonsági előírások mellett emeletenként biztosítva van.

A földszinti korszerűen felszerelt teakonyhában lehetőség van az ételek melegítésére és a kulturált étkezésre, a hűtőszekrényekben tartható a tanuló névvel ellátott zárt módon tárolt élelmiszere.

Az étteremben kulturált körülmények között étkeznek a kollégisták.

A földszinti társalgó (tv, DVD lejátszó, videó), egyben könyvtár – segíti a szabadidő hasznos eltöltését. A felújított kollégiumi könyvtár a kollégiumi könyvtáros alkalmazásával a tanulók igényeihez igazodva lehetővé teszi a tanulást, valamint lehetőséget biztosítunk az információkereséshez a könyvtár részeként működő informatika terem használatával is.

A működéshez szükséges egyéb helyiségek: rádióstúdió, számítógépes terem a szükséges bútorzattal és technikai eszközökkel, korszerű eszközökkel felszerelt konditerem, a megújított aerobik-terem, a két helyiségből álló tanári szoba, kollégiumvezetői, és gondnoki iroda, porta, a nevelők számára 8 db – külön vizesblokkal ellátott – nevelői szoba, betegszoba, raktárak.

A szervezési és biztonsági okokból elengedhetetlen belső és külső kommunikációs rendszerekkel rendelkezünk (riasztó, biztonsági kamerák, telefonok, rádióstúdió, számítógépek internethasználattal).

A kollégium műszaki állapota elfogadható, azonban sok területen felújításra szorul. A hálósobák bútorzata 2008 szeptemberétől fokozatosan megújult. Három szinten három ágyas (heverővel), a többi szinten négy ágyas, modern bútorokkal, emeletes ágyakkal berendezett lakószobákat alakítottunk ki. A leány szinteken, több emeleten a lakószobák bejárati ajtóit újra cseréltük. A 2009-ben megújult a belső udvar is, térkő burkolat, növények és kerti bútorok elhelyezésével vált otthonossá. A tanulószobák berendezését fokozatosan korszerűre cseréltük. Utolsó ütemben TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 projekt keretében a tanulóbarát környezet és a tanulói projektmunka feltételeinek megteremtéséhez tanulópadok, székek, és moduláris tábla beszerzésével két kistanuló berendezése korszerűsödött.

Az intézmény nagyrészt rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyek szükségesek a kollégiumi tevékenységek (kulturális, sport, szakkör és egyéb szabadidős tevékenységek) szervezéséhez. Törekedtünk az eszközállomány folyamatos bővítésére, kihasználtuk a pályázati lehetőségeket, amelyek nagymértékben segítettek a feltételek javításában.

A foglalkozásokon info-kommunikációs technológiát, (IKT.) eszközöket alkalmazunk, a tanári laptopok rendelkezésre állnak a kompetenciafejlesztő foglalkozások tananyagának feldolgozására. Az internet-elérhetőség biztosított az emeletenként elhelyezett WIFI-k segítségével és a szükséges sávszélességgel.

Fejlesztési igények:

- A kollégium szociális helyiségeinek – mosdó-zuhanyzó, WC korszerűsítése, a csatornarendszer cseréje,

- A kollégium helyiségeinek a felújítása, festése, a parketta javítása,
-
- A villamosvezetékek és a világítás korszerűsítése az energiatakarékosság figyelembevételével.
- A nyílászárók cseréje az ablakok elhasználódása, a balesetveszély elkerülése miatt.
- Az intézmény fűtési, hűtési és használati melegvíz - ellátó rendszerének korszerűsítése,
- A gondnoki iroda és a porta hőszigetelése,
- A kollégium bejárati lépcsőjének biztonságosabbá tétele,
- A fiú szinteken a lakószobák bejárati ajtóinak cseréje, korszerű, biztonságos záruk felszerelése,
- A számítógéppark bővítése, korszerűsítése
- A könyvtárban a könyvállomány további bővítése kompetenciaalapú tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal
- Biztonsági kamerák elhelyezése további emeleteken, a teakonyhában és a gimnázium kollégiumra néző oldalán.
- Füstjelző rendszer beépítése,
- A kollégium külső környezetének (sportpálya felé vezető terület) rendbetétele, tereprendezése és balesetvédelmi szempontból is megfelelő burkolattal ellátása.

3. A kollégiumi élet szervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

Kollégiumunk – belső életének szabályozása során – biztosítja a tanulók optimális testi-lelki-értelmi fejlődésének feltételeit, beleértve

- a szociális ellátást,
- a napi rendszeres étkezést,
- a tisztálkodás, mosás és vasalás lehetőségét,
- az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást,
- a személyközpontú, kényelmes, otthonos lakhatási és tanulási feltételeket,
- a jó minőségű tudáshoz és a kapcsolódást, feltöltődést szolgáló kulturális-, sport- és egyéb szabadidős tevékenységekhez való hozzáférést,
- a nyugodt pihenés, az egyéni visszavonulás lehetőségét,
- a biztonságot és az érzelmi védettséget.

A kollégiumban 2004-től pedagógiai felügyelői rendszer működik.

Dolgozóink 24 órás munkarendje – a pedagógiai felügyelő rendszer bevezetésével - alkalmazkodik tanulóink iskolai elfoglaltságához, emellett figyelembe veszi a diákok és a szülők egyéni igényeit is.

Az intézményi szintű szabályozást házirendünk biztosítja, melynek kiemelt fontosságú fejezete a napirend. A keretszabályozást – a nevelési, egyéni, életkori sajátosságok, a belső és külső környezet, valamint a törvényi keretek figyelembevételével – a tantestület és a diákönkormányzat közösen alakítja ki.

A kollégiumi élet szervezésénél irányadó

- a pozitív szokásrendszer és a belső motiváció kialakítása,
- az egyéni igények, képességek figyelembe vétele (differenciálás, integrálás),
- a korszerű feltételek, a rend és a fegyelem megteremtése.

Intézményünkben jelentős szerepet tölt be a diákönkormányzat, mely lehetővé teszi, hogy diákjaink választott tisztségviselők révén részt vehessenek

- a mindennapi élettel kapcsolatos céljaik, terveik kijelölésében,
- a feladatok megszervezésében, megvalósításában,
- az elért eredmények értékelésében.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

Kollégiumunk a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, szokásait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

3.1. A szervezeti működés fórumai

A kollégium funkcióinak megfelelően jöttek létre kollégiumi fórumok, közösségek.

Pedagógusok:

Az intézményi nevelőtestület kollégiumi munkacsoportja: A nevelőtestület – a köznevelési törvény alapján – a nevelési–oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagja a nevelési-oktatási intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő munkavállalója, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő egyéb felsőfokú végzettségű dolgozója.

A nevelési és oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben a nevelési – oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben a köznevelési törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. A kollégiumi munkacsoport rész vesz saját munkájával kapcsolatos szakmai, módszertani kérdések megoldásában, a tagintézményben folyó nevelő és oktató munka tervezésében, szervezésében az Arany János Kollégiumi Program (AJKP) foglalkoztatási tervében szereplő képzési feladatok ellátásában és egyéb szabadidős programok szervezésében. A feladatok koordinálásával, egy-egy részterület elemzésével nyújt segítséget. Munkájában a kezdeményező, javaslattevő jelleg dominál (módszertani eljárások, szakmai témák feldolgozása, belső továbbképzés).

A kollégiumi munkacsoport tevékenysége kapcsolódik a Gimnázium és a többi partneriskola nevelőtestületének munkájához.

Az Arany János Kollégiumi Programjának kollégiumi nevelői csoportja (AJKP - csoport)

Munkáját az AJKP programgazda vezeti az AJKP mentor - ifjúságsegítő munkatárssal együttműködve. Feladatuk a program szerinti munka tervezése és összehangolása.

Az AJKP csoport tagjai az AJKP tanulók a csoportvezetői, a méréssel megbízott pedagógus és azok a kollégiumi nevelőtanárok, akik részt vesznek program keretein belül a tanulók kompetenciáinak tervszerű fejlesztésében. A csoport tagjai részt vesznek a beiskolázási tevékenységben, a bevonható tanulók felkutatásában, családot látogatnak, AJKP esetmegbeszéléseket tartanak. A csoportvezetők a tanulók számára mérések alapján egyéni fejlesztési terveket készítenek, ennek alapján személyre szabott fejlesztési tevékenységet végeznek. Együttműködnek a Gimnázium AJKP- team tagjaival és a partneriskolák osztályfőnökeivel és az Oktatásfejlesztő és Kutató Intézet (OFI) által delegált AJKP mentorral.

Tanulók:

Foglalkozási csoport: a nemzeti köznevelésről szóló törvény által meghatározott létszámok alapján megszervezett kollégiumi csoportok tanulóiból a kollégium pedagógiai programja alapján a kollégiumi neveléshez és oktatáshoz, a szabadidő eltöltéséhez szervezett legalább öt tanulóiból álló, pedagógus vagy a kollégium vezetője által megbízott személy által irányított tanulóközösség;

Kollégiumi csoport: a kollégiumi, externátusi felvételt nyert tanulókból kialakított, pedagógus (csoportvezető nevelőtanár) által irányított állandó tanulóközösség, bizonyos mértékig saját vezetőséggel (DÖK tagok), csoportot illetően önálló döntési és értékelési jogokkal rendelkeznek. A nevelőtanár irányításával (feladatok megbeszélése, szervezés, ellenőrzés, értékelés, motiváció) végzik tevékenységüket.

Kollégiumi szervezeti egység: a pedagógiai felügyelettel összefüggő, a kollégium működtetéséhez, valamint a kollégiumi élet szervezéséhez kapcsolódó feladat végrehajtásához kialakított, épületenként és nemenként átlagosan száz, legfeljebb százhusz tanulóiból álló, pedagógus által irányított tanulóközösség;

A diákönkormányzat (DÖK):

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola többcélú intézményben gimnáziumi, kollégiumi és általános iskolai diákönkormányzat működik.

Mivel az intézményben több diákönkormányzat tevékenykedik, az járhat el a nevelési-oktatási intézmény egészét érintő ügyekben, amelyeknek a megválasztásában a legtöbb tanuló vett részt, feltéve, hogy ily módon a tanulók több mint ötven százalékának képvisellete biztosított.

Az intézményben a gimnáziumi diákönkormányzat rendelkezik ezzel a képviseleti joggal.

A kollégiumi diákönkormányzat a kollégium diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete, a megválasztott diákképviselők véleményt nyilváníthatnak, javaslattal élhetnek a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzatok saját szervezeti és működési szabályzataik szerint működnek. Jogaikat a hatályos jogszabályok, joggyakorlásuk módját saját szervezeti szabályzatuk tartalmazza. A működésükhöz szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezetek számára.

A képviseleti jogú diákönkormányzat a gimnáziumi, általános iskolai és kollégiumi diákönkormányzatot segítő pedagógus segítségével gondoskodik arról, hogy az intézmény egészére vonatkozó vélemény-nyilvánításához beszerezze a többi diákönkormányzat véleményét.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a diákönkormányzat készíti el, a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat élén, annak szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint választott diákönkormányzati vezető illetve az iskolai diákbizottság áll. A diákönkormányzatok tevékenységét a diákmozgalmat segítő nevelőtanár támogatja akit ezzel a feladattal – a diákközösség javaslatára – az igazgató bíz meg határozott, legfeljebb ötéves időtartamra.

Lehetővé tesszük azt is, hogy a diákönkormányzat tagjai megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekvédelem, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

3.2. A szervezeti működés dokumentumai

A Kollégium Pedagógiai Programja: a nevelő-oktató munka a minden előírt fórumon elfogadott pedagógiai program szerint folyik, amely összhangban van a házirenddel.

A tanévre vonatkozóan a pedagógiai program alapján órarendszerűen elkészítjük a tanulók egyénre szabott éves foglalkoztatási tervét, amely tartalmazza a kötelező és a szabadon választható foglalkozásokat.

Kollégiumi Munkaterv:

A tanév elején a tanév rendjének megfelelően elkészítjük a feladatok ütemezését, megtervezzük a programokat, meghatározzuk a felelősöket.

Portfólió-rendszer:

- Csoport-portfólió – tartalmazza a csoport teljes dokumentációját/jelentkezési lapok, szilenciumi jelenléti lapokat, HH és a HHH igazolásokat, SNI szakértői véleményeket, egészségügyi és orvosi igazolásokat, a tanulók éves fejlesztési tervét órarendszerűen, az iskolai órarenddel egybeszerkesztve, a csoportfoglalkozások jelenléti íveit és dokumentációját, a csoport fegyelmi ügyeinek a dokumentációját, a tanulók versenyeken, egyéb rendezvényeken elért eredményeinek dokumentációját, a kollégiumból kiiratkozó tanulók lezámoló lapját stb.
- Egyéni portfólió: az AJKP tanulók mérési eredményeit és az egyéni fejlesztési terveit, jogosultságról szóló igazolásait, iskolai értékeléseit tartalmazza, szakértői véleményeket, határozatokat, a tanuló által készített projektmunkákat.
- Nevelőtanári portfóliók:
Az AJKP, a TÁMOP 3.1.4 bevont csoportok kompetenciafejlesztő foglalkozásaival kapcsolatos dokumentációt tartalmazza (tanmenetek, jelenléti ívek, tanulói projektmunkák, stb).
Tanári portfólió: a tanár adott tanévi tevékenységét prezentáló portfólió (pl. tanmenetek, egyéni fejlesztési tervek stb.)

4. Kollégiumunk küldetésnyilatkozata

Mottó: Célunk azonos a Tieddel! Az általad választott középfokú iskola sikeres elvégzése, pozitív emberi tulajdonságaid bővítése, erősítése.

Pedagógiai értékrendünk szerint olyan diákközpontú, otthonos kollégiumot szeretnénk működtetni, ahol a tanulók nyugodt, elfogadó és befogadó, szeretetteljes légkörben élhetnek és tanulhatnak. Diákközpontú pedagógiánk garancia arra, hogy a diákok személyisége kibontakozzon, fejlődjön, a pozitív tulajdonságaik megerősítést kapjanak, hogy a szociális kompetenciák fejlesztésének hatásaként könnyedén beilleszkedjenek a kollégiumi közösségbe, ami később segíti a felnőtt társadalomban való helytállásukat. Fontos küldetésünk az önismeretre alapozott életpálya-építési kompetencia fejlesztése és az élethosszig tartó tanulás megalapozása.

Kollégiumunk a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját,

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Kollégiuma részt vesz az Arany János Kollégiumi Programban, speciális eszközeivel elősegíti az Arany János Kollégiumi Program célrendszerének a megvalósítását.

A Kollégiumnak az Intézmény küldetésnyilatkozata alapján az a célja, hogy minden alapfeladatában olyan minőségi tanulást-tanítást támogató tanulási környezet legyen, ahol a tanulók képességei fejlődnek, értékrendjük szilárd, tudásuk hiteles és a boldoguláshoz versenyképes.

Meggyőződésünk, hogy munkánk minősége a pedagógusok, szülők és tanulók között kialakított és gyakorolt folyamatos kommunikáció alapján javítható.

Számunkra a minőség a következőket jelenti:

A tanulókat – képességeikhez igazodó követelményeket támasztva – alkalmazásra képes tudáshoz kívánjuk juttatni, amelyek révén felnőttként is képessé válnak az egész életen át tartó tanulásra. A tanulói személyiség egészére irányuló fejlődést segítjük: a kollégiumban a differenciálás és befogadás pedagógiai eszközeivel, képességfejlesztés elvének szem előtt tartásával olyan szilárd ismereteket és készségeket alakítunk ki, amely sikeres érettségi vizsga után lehetővé teszi a többség számára az egyetemi-főiskolai továbbtanulást, másoknak a kvalifikált szakképesítés megszerzését.

Mindezt családias, az egyéniséget elfogadó légkörben, a közös tevékenységhez éppen szükséges korlátok között, de a diákok erőfeszítésére is számítva és felesleges stressz nélkül kívánjuk elérni.

A tantárgyi teljesítmény és a harmonikusan fejlődő személyiség egyaránt fontos értékek számunkra.

Intézményünk gyermek és diákközpontú tevékenységrendszerének egésze a személyiség-fejlesztést, a közösségek erősítését és a közösségi és egyéni tehetséggondozást szolgálja.

Valljuk, hogy az oktatás és nevelés összhangján alapuló pedagógiai folyamat irányítója a pedagógus, aki felelős a rábízott gyerekekért a szülőknek és iskolájának.

Valljuk, hogy a pedagógusi tekintély bizalmon és tudáson alapul.

Tudjuk, hogy az intézmény a pedagógiai műhely jellege mellett munkahely és hivatali feladatokat is ellát.

Valljuk, hogy ennek szervezettsége a partnerek közötti együttműködés zavartalanságát, korrektségét, a folyamatok áttekinthetőségét és nyomon követhetőségét szolgálja.

Vállalt feladataink teljesítését az érdekelt partnerek visszajelzései külső és belső mérések, saját tapasztalataink alapján folyamatosan értékeljük, céljainkat rendszeresen felülvizsgáljuk.

Az intézmény vezetősége, pedagógusai, minden alkalmazottja részt vesz abban a közös munkában, amely a fenti értékteremtő folyamat biztosítója, intézményünk jó hírének megőrzése és gazdagítása.”

Kollégiumunk fejlesztése érdekében kitűzött céljaink:

- a kulcskompetenciák fejlesztésével segítjük a tanulók szocializációját, tanulását, és az életpályára felkészülését,
- a hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása: hatékony együttnevelés a kollégiumban,
- Integrált Pedagógiai Rendszer módszereinek alkalmazása. Célunk az esélykülönbségek, a kulturális és a szociális hátrányok mérséklése mellett a tehetséges tanulók támogatása,

- a tevékenységközpontú, együttműködésen alapuló módszerekkel jó kapcsolatokat legyenek képesek kialakítani, együttnevelés,
- az együttnevelés során alakuljon ki az empátia, a tolerancia, az elfogadás, a probléma- és konfliktuskezelő képesség,
- célunk, hogy az érdekérvényesítés demokratikus eszközeit, a demokrácia alapértékeit képviseljük.

5. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel, a fenntartóval, a működtetővel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

Az intézmény kezdeményező és nyitott kapcsolatrendszert épít ki a kollégium működésében szerepet játszó partnerekkel.

5.1. A többcélú intézményen belüli kapcsolatrendszer

- Szekszárdi I. Béla Gimnázium:

Gimnáziummal partneriskolaként és szervezetileg is szoros az együttműködés.

A két intézmény építézetileg is kapcsolódik egymáshoz, így a szabad átjárás és a közvetlen telefonkapcsolat biztosított a tantestület tagjai között.

A kollégium figyelembe veszi az iskolai programokat, hétfélig nyitva tartását is ennek megfelelően alakítja. Szülői értekezleteken, az iskolai fogadóóra idején a kollégium is nyitott, a szülő igényére fogadóórát tart. Az Arany János Kollégiumi Program 9. előkészítő osztálya a Gimnáziumban tanul, így az osztályban tanító tanárokkal nagyon intenzív a kollégium kapcsolata. A tanárok a kollégiumi rendezvényekre meghívást kapnak és a Gimnázium is meghívja programjaira a kollégiumi nevelőtestületet.

Az Arany János Kollégiumi Programban (AJKP) részt vevő iskolai team a kollégiummal havonta egy alkalommal AJKP egyeztetést tart, amelyen az osztályfőnökkel és a szaktanárokkal a kollégiumi nevelők találkoznak és a tanulók fejlesztése érdekében konzultálnak.

- **A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Bezerédj István Általános Iskolájával** való kapcsolattartás:

Az Általános Iskola együttműködik a kollégium Arany János Kollégiumi Programjával a pályázatban megjelölt tanulói célcsoport AJKP-ba orientálásával és a szülők informálásával, majd az AJKP programgazdával együttműködve segíti a tanuló pályázatának az elkészítését.

Az iskola lehetőséget biztosít a kollégium számára, hogy a tanulókkal és a szülőkkel a kapcsolatot felvegye és tájékoztassa őket az AJKP céljairól.

5.2. Együttműködés az iskolákkal

5.2.1. A partner iskolák

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium mellett további középiskolákkal állunk kapcsolatban:

- A Szekszárdi Garay János Gimnázium,
- Szekszárdi Szakképzési Centrum Tagintézményei:
 - Szekszárdi SZC Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskolája és Kollégiuma
 - Szekszárdi SZC Szent László Szakképző Iskolája és Kollégiuma
 - Szekszárdi SZC Vendéglátó Szakképző Iskolája
 - Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája
- FM Dunántúli Agrár-szakképző Központ, Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium,
- A Szekszárdi Kolping Katolikus Szakképző Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Baptista „Esély” Szolgáltató és Szakképző Iskola.
- Edutop Szakközépiskola és Szakiskola

5.2.2. Kapcsolat az általános iskolákkal:

Az Arany János Kollégiumi Programba való beiskolázás sikerességének az alapja az általános iskolákkal való jó együttműködés. AJKP munkacsoportunk általános iskolai adatbázist hozott létre, hogy az intézményeket tájékoztatni tudjuk az Arany János Kollégiumi Programmal kapcsolatos információkról. Az iskolákban többnyire az igazgatóhelyettesek a kapcsolattartóink, akik a hetedik és a nyolcadik évfolyam osztályfőnökeinek bevonásával végzik a tanulók programba orientálását.

5.3. Szakmai kapcsolat más kollégiumokkal

- A régió, főként a megye kollégiumaival sport és kulturális versenyeken, tanulók számára szervezett programokon való együttműködés.
- A pedagógusok szakmai együttműködése, a horizontális tanulás lehetőségének a kidolgozása.
- A Kollégiumok Országos Érdekvédelmi Szövetségével és a szövetség megyei tagozatával – választmányi üléseken részvétel, vezetői konzultációk tartása, szakmai segédanyagok – együttműködés.
- Az Arany János Kollégiumi Programban részt vevő kollégiumokkal való kapcsolattartás, közös értekezletek, AJKP Művészeti Fesztivál, szakmai programok az Oktató- és Fejlesztő Intézet

5.4. Kapcsolat a fenntartóval, működtetővel

Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) Szekszárdi Tankerület

Működtető: Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata

5.5. Kapcsolat egyéb szervezetekkel

A kollégium nyitott minden olyan külső kapcsolatrendszer kialakítására és folyamatos működtetésére, amely a tanulók fejlődését, közösségi tevékenységét, szabadidejének hasznos eltöltését szolgálja.

- Kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti Szolgálatokkal, a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekotthonokkal, ifjúsági irodákkal, TEGYESZ
- Rendőrség: bűnmegelőzés, bűnesetek felderítése, a rendőrség projektjében részvétel
- RÉV,
- TIT,

- Munkaügyi Központ,
- Együttműködés a művelődési és sport intézményekkel: a Babits Mihály Kulturális Központ, Megyei Illyés Gyula Könyvtár, Zeneiskola, Sportcsarnok, Magyarországi Német Színház,
- Színházak: Pécs, Budapest,
- Média: Tolna Táv Televízió, Tolna Megyei Népújság,
- Polgármesteri Hivatalokkal, a jegyzőkkel való kapcsolattartás,
- Szekszárdi Mentálhigiénés Műhely,
- Szekszárdi Klímakör Oktatási csoportja,
- Szekszárdi Diákétkeztetési Kft,
- F & F Kft.

5.6. **Kapcsolat a szülőkkel**

Kollégium a szülőkkel (gondviselőkkel) eredményes együttműködésre törekszik. A kollégiumnak jelentős család pótló funkciója van, mert a diák a tanítási napokon szüleitől távol van, a kollégiumi közösség pótolja a család közösségét, ezért a kollégiumi nevelés területén nélkülözhetetlen a szülők és a kollégium harmonikus együttműködése. A nevelés csak akkor lehet eredményes, ha a szülő és a kollégium együttműködik, illetve ebbe a folyamatba mind tevékenyebben bekapcsolódik maga a tanuló is

Cél:

- Legyen élő kapcsolat a szülő/gondviselő és a kollégium pedagógusai között.
- Adekvát módon legyen biztosított a jogszabályban rögzített feladatellátás intézményi oldalról.
- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban az AJKP-ben résztvevő tanulók esetében a fejlesztés elindításához és folyamatos szabályozásához álljanak rendelkezésre a családi háttér folyamatos ismeretéből nyerhető információk, adatok.

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 72.§ tartalmazza, hogy a szülő irányába a kollégiumnak tájékoztatási kötelezettsége van. Részletezi is, hogy a gyermek, tanuló fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást kell adnia az intézménynek, sőt még arra is vállalkoznia kell a kollégiumnak, hogy a gyerek neveléséhez tanácsokat, segítséget adjon. A szülői házzal való kapcsolattartás indokoltsága a jogi szabályozáson túl nyilvánvalóan pedagógiai is indokolt. A kollégista nem szakad le a családról, hanem időszakosan van tőlük távol. Mivel folyamatosan legalább három irányból érik a tanulót nevelésére irányuló impulzusok (szülő, iskola, kollégium), ezért fontos, hogy a három fél tudjon egymás értékrendjéről, nevelési elveiről és nevelési gyakorlatáról.

Az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról elvárásaként több helyen is megfogalmazza a szülőkkel való konstruktív együttműködés fontosságát.

Fentiek alapján elengedhetetlen, hogy élő kapcsolatba legyen a kollégium a szülővel.

Várható eredmények

- A kollégiumi a kapcsolattartás alkalmas módjait megtalálva biztosítani tudja a nevelési folyamatban a szülői kapcsolattartás lehetőségét, tájékoztatni tud, tanácsokat tud adni és információkat kaphat a szülőtől, mely hatékonyabbá teheti a nevelési folyamatot.

Feladatok

- A kollégium a családról rendelkezésre álló adatokat, információkat bizalmasan kezeli, ezzel is erősítve a szülők bizalmát az intézmény iránt. A szülővel kialakított személyes kapcsolat – legyen az személyes szimpátia, vagy valamilyen konfliktus okán előállt helyzet – semmiképpen nem befolyásolhatja a tanuló teljesítményeinek objektív megítélését, és nem származhat belőle sem előny, sem hátrány.
- Személyes találkozás biztosítása (a kollégiumban vagy családlátogatás alkalmával)
- Szervezett szülői megbeszélés a szülői értekezletekkel, fogadóórákkal egy napon.
- Bármely, előre egyeztetett időpontban szülői kérésre a kollégium vezetője vagy a kollégiumi nevelőtanár a szülő rendelkezésére áll.
- Szülő eseti meghívása - a szülők és/vagy a gyermek problémájában érintett pedagógus a szülővel együtt igyekszik megtalálni a két fél érdekeit figyelembe vevő megoldásokat.
- Információ biztosítása
- Érdemi tájékoztató levél (szülői kérés nélkül) a tanuló iskolai, kollégiumi munkájáról, emberi magatartásáról, fejlődéséről (pontos, objektív, problémafeltáró), a gyermek számára biztosított juttatásokról, azok esetenkénti felhasználásáról.
- Intézményi, kollégiumi programba történő bevonás
- A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 projektbe bevont HH és HHH gyermekek szüleinek aktív részvételét közösségi rendezvény szervezésével is ösztönözzük, Pl. Karácsonyi ünnepi műsor, Az átmenetek kezelését támogató, szülőknek tanulóknak szóló programok, tevékenységek megvalósítása (szülő- diák – tanár találkozó)

Célkitűzéseink alapján az alábbi fő pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a kapcsolattartással, együttműködéssel, kommunikációval kapcsolatos teendőinket.

Kiemelt feladataink:

- Minden partnerrel a kölcsönösségre és a konstruktivitásra épülő kapcsolatot ápolunk.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használjuk az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
- Építünk partnereink, a kollégák, a szakmai fejlődést segítő visszajelzéseire.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően működünk együtt a nevelőtestületben, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- Rendszeresen egyeztetünk partnereinkkel.
- A problémák kezelésében törekszünk a kölcsönösen elfogadható, közösen kialakított megoldások megtalálására.
- Együttműködünk a nevelőtestületben különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.
- A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakítunk ki.
- Munkánk során érthetően és a pedagógiai céljainknak megfelelően kommunikálunk.
- Tudatosan támogatjuk a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.

6. A kollégium nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

6.1. A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat.-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium – megfelelő pedagógiai környezet biztosításával – elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a Nat.-ban a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, az ott meghatározott feladatok megoldásához, az ott megfogalmazott értékek alapján.

6.2. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességre;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

6.3. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

6.3.1. A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

6.3.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelő és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

6.3.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

6.3.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelő, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és

kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

6.3.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

6.3.6. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat.-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

6.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmód minta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

6.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

6.3.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

6.3.10. Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket,

elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

6.3.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

6.3.12. Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

7. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

Életrend:

- az egészséges életmód, életritmus, napirend kialakítása,
- a diák személyiségének a figyelembe vétele,
- az iskolai és a kollégiumi életrend összehangolása,
- a szülői igények figyelembevétele
- egészséges életmódra nevelés

Tanulás:

- a tanuló kötelessége, hogy eleget tegyen - rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően - tanulmányi kötelezettségének
- A tanulónak joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön,
- a nyugodt tanulás feltételeinek a megteremtése a kollégium és a pedagógus kötelessége,
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele,
- egyéni elbírálás alapján a kötelező foglalkozások alól felmentés adható a KNOAP útmutatása szerint,
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele,
- A tanulás tanítása, az önálló tanulás kialakítása

A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 pályázat fenntartása során az adaptált Jó gyakorlat – TAN-TAN tanulási motivációt erősítő program (tanulásmódszertan)- a tanév során a kollégiumi

foglalkozásokon a pályázat fenntartási időszakában megvalósítjuk. A megvalósítás egyik eleme tematikus csoportfoglalkozás adott évfolyamán megjelenő, tanulás tanítása tematikus egységbe való beépítés, a másik elem a 9. évfolyamon tanulószobai keretekben a tanulás módszertanának a tanítása havonta egy alkalommal. A bevonott pedagógusok a kollégiumi foglalkozásokon és az egyéni fejlesztés folyamatában is alkalmazzák a jó gyakorlat keretében megismert módszereket.

Várható eredmény:

A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlődése, helyes tanulási szokások kialakulása, tanulási módszerek, technikák elsajátítása, alkalmazása. Hosszabb távon az iskolához, tanuláshoz fűződő pozitív viszony kialakulása, a tanulás szokássá válik. A helyes módszerek alkalmazásával a tanuló eredményei várhatóan jobbak lesznek, ezáltal nő az önbizalma, és alkalmassá válik az élethosszig tartó tanulásra.

Az eredményes tanulás segítésének, a tanulás támogatásának érdekében a következő kiemelt feladatok:

- a tanulók szükségleteire, céljaira építő pedagógiai tevékenység,
- az érdeklődés felkeltése és fenntartása
- a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotának figyelembe vétele, ha szükséges, ennek megfelelően az előzetes tanítási tervek változtatása
- pontos, következetes fogalomhasználat
- a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségek kihasználása)
- a tanulók más forrásokból szerzett tudásának beépítése az ismeretelsajátítás folyamatába
- a rendelkezésére álló tananyagok, eszközök (digitális anyagok és eszközök) ismerete, a tanítási

célnek megfelelő használata

- a foglalkozásnak és tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszerek, taneszközök alkalmazása
- a tanulók önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására nevelése, az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek felismertetése.
- az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módjának kialakítása
- pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkör kialakítása, ahol minden tanuló hibázhat, és mindenkinek lehetősége van a javításra
- a tanulás támogatása érdekében a folyamatos visszajelzések adása az órákon
- tanulást támogató környezet kialakítása és fenntartása (pl. a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával...)
- a diákok döntéshozatalba való bevonása
- a tanuló hibái, tévesztései a tanulási folyamat részei, az egyéni megértés elősegítése
- megfelelő útmutatók és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközök biztosítása a tanulók számára
- a tananyagban rejlő lehetőségek kihasználása a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására
- a tanulók tanulási problémáinak felismerése, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget nyújtása számukra
- a tanulói munkák értékeléséből kapott adatok elemzésének egyéni, illetve csoportos fejlesztés alapjaként való használata, szükség esetén a tanítási gyakorlat módosítása
- az önálló ismeretszerzés, kutatás igényének kialakítása, a tanulók ösztönzése az IKT-eszközök

hatékony használatára a tanulás folyamatában, a digitális eszközök funkcionális használatában mintaadás

Szabadidő:

- a tanulónak a kollégiumban biztosítani kell a szabadidőt
- a tanulókat érdeklő programokat, szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozásokat

- szervez a kollégium
- a szabadidős programok a tanulói igények figyelembevételével szerveződnek,
- a tanuló rendelkezik szabadidejével (a jogi normák betartása mellett)

8. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

8.1. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- Kulcskompetenciák fejlesztésének megvalósítása
- Személyiségfejlesztés/önismeret fejlesztés

8.1.1. A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei:

- tehetségazonosítás, tehetségfejlesztés
- inspiráló környezet biztosítása a tehetség kibontakozásához,
- a pedagógus szerepvállalása a tehetséggondozásban

8.1.2. A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei:

- egyéni szükségleteken alapuló felzárkóztatás, célok, részcélok meghatározása
- a tanulói motiváció erősítése,
- a felzárkózás igényének a felkeltése
- a lemaradó tanulóknak a felzárkózásra lehetőség biztosítása,
- támogató pedagógiai környezet

8.1.3. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei:

- a pályaaorientáció önismeretre és pályaismeretre épüljön
- élethosszig tartó tanulásra motiválás
- az életpálya kompetenciafejlesztésben részvétel, pályamódosítási képesség
- a pályák megismeréséhez lehetőségek biztosítása
- érdeklődésnek és a munkapiaci igényeknek megfelelő pályaaorientáció
- a belső motiváltság elérése a munka világának a megismerésére.
- képzéskeresés, álláskereső technikákat megismertetése, tudatos felkészülés a pályaválasztásra, a továbbtanulásra és a munkába állásra,

8.1.4. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei

- a társadalom szerepelvárásainak a megismerése,
- családi szerepek, szerepelvárások
- az otthonteremtés képessége
- alkalmazkodóképesség, felelősségvállalás, megbízhatóság,
- a sokoldalúság, mint érték,
- a munkahely, szaktudás, egyéni felelősség,
- törekednünk kell arra, hogy az önálló életkezdéshez szükséges gyakorlati kompetenciák fejlesztésével diákjaink sikeresen tudjanak beilleszkedni a felnőtti szerepekbe

9. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A kollégium, mint közösségi helyszín a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek, együttműködés, konfliktuskezelés, kommunikáció, vitakultúra, szervezőkészség stb. fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését.

Eszközök

- a nevelőtanári közösség a tevékenységek megtervezésével, koordinálásával,
- lebonyolításával közvetíti a pozitív szokás- és értékrendet, a humánus etikai normarendszer, kialakulását (empátia, tolerancia, stb.),
- a csoport- és szobaközösségekben elsajátítható az együttműködés, a kulturált vitakészség,
- a konfliktuskezelés,
- a különböző rendezvények, kirándulások, sportversenyek erősítik a kollégiumi közösséget,
- a kollégiumi DÖK programjaival segíti, és fontos szerepet tölt be a diákok társadalmi életének szervezésében (közösségi együttélés, döntés, felelősség).

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása, a nevelő-oktató munka alapvető feladata:

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása
- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.
- Az önkormányzás képességének kialakítása:
A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei: kollégiumi foglalkozások, szakkörök, AJKP kirándulások, szabadidős foglalkozások, sport, projektek, hagyományos kollégiumi rendezvények, valamint az aktív diák-önkormányzati munka.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében
- A tanulói közösségek irányításánál a pedagógusok alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése
- A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan pedagógusközösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes csoportokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.
- A kollégiumi foglalkozásokon megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:
tanítványaink egymás elfogadására nevelése
- az eltérő társadalmi háttérű tanulói sajátosságok figyelembe vétele
- együttműködést támogató, motiváló módszerek alkalmazása
- biztonságérzet, elfogadó légkör kialakítása
- konfliktus-megelőzés közös szabályrendszer kialakításával, ha szükséges, a konfliktusok időben való felismerése és kezelése
- a tanulói véleménycseré ösztönzése, a vitakultúrát fejlesztő tanulósszervezési

eljárások alkalmazása

- tudatos értékközvetítés: együttműködés, nyitottság, társadalmi problémák iránti érzékenység, más kultúrák elfogadására nevelés
- Online közösség létrehozása
- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerőcs erősítésével.
- Különböző változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése, kooperatív együttműködéssel az együvé-tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseik, közvetlen tapasztalatszerzésük támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).
- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Hagyományőrző tevékenységeink fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését
- tudatos közösségfejlesztéssel, sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A felmerülő igényekhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk (főként az Arany János Kollégiumi Program támogatásával), melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, kollégiumi hagyományos és hagyományteremtő rendezvények, stb.)

Módszerek

- Tevékenységközpontú tanulásirányzatok alkalmazása (projekt, témahét),
- Kooperatív módszerek előtérbe helyezése.

Művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

- a művelődési tevékenységek széles kínálati lehetőséggel a tanulói érdeklődésen alapuljanak,
- a kollégium biztosítsa az egyenlő hozzáférést a különböző programokon,
- a tanulók szervezett közösségi életüket olyan tevékenységgel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket,
- a kollégium adjon lehetőséget a mindennapos testmozgásra,
- a kollégium adjon alkalmat hobbi-tevékenységek folytatására (pl. foci, tömegsport, kondicionáló edzés, asztalitenisz).

10. A kollégiumi foglalkozások formái, megszervezésükre vonatkozó szabályok

A kollégium – a nevelési és oktatási feladatainak teljesítéséhez – a tanulók részére kollégiumi foglalkozásokat szervez. A kollégiumi foglalkozások 45 perc időtartamúak.

A Nemzeti köznevelési törvényben meghatározott időkeret terhére szervezett kollégiumi foglalkozás lehet:

- a) felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozás,
- b) közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozás,
- c) a szabadidő eltöltését szolgáló csoportos foglalkozás, ezen belül
 - o szakkör,
 - o érdeklődési kör,
 - o önképzőkör,
 - o énekkar,
 - o művészeti csoport,
 - o tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny, bajnokság, diáknap,
- d) a tanulókkal való törődést és gondoskodást biztosító egyéni foglalkozás,
- e) a kollégiumi közösségek működésével összefüggő csoportos foglalkozás.

A kollégiumban gondoskodni kell

- a) az iskolai, kollégiumi foglalkozásokon részt nem vevő tanulók folyamatos pedagógiai felügyeletéről,
- b) a kollégium működtetéséről,
- c) a kollégiumi élet szervezéséről.

A tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozás lehet

- a) kötelező vagy
- b) szabadon választható.

A tanuló heti tizenhárom órában köteles részt venni felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozásokon, heti egy órában közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozásokon.

A tanuló a kollégium által biztosított lehetőségek közül további heti egy, szabadon választott foglalkozáson köteles részt venni.

A felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozások látogatása alól a tanuló – a kollégium házirendjében meghatározott elvek szerint, részben vagy egészben, kivéve az ebben a keretben szervezett tematikus csoportfoglalkozásokat – felmentést kaphat.

A kollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanulói foglalkozási terv alapján kell megszervezni. Az éves tanulói foglalkozási terv kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, továbbá a kollégium egészére az előre tervezhető szabadon választható foglalkozásokat.

A kollégiumnak az éves tanulói foglalkozási terv elkészítéséhez minden tanév első hetében fel kell mérnie, hány tanuló és milyen szabadon választható foglalkozáson kíván a tanévben részt venni.

Az éves tanulói foglalkozási tervet a kollégium vezetője készíti elő, és a nevelőtestület fogadja el a kötelező foglalkozásokra vonatkozóan a tanév megkezdéséig, a szabadon választható foglalkozásokra vonatkozóan legkésőbb az adott tanév szeptember 30-áig.

Az éves tanulói foglalkozási tervet az elfogadást követő három munkanapon belül a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

A tanulók a közzétételtől számított hét munkanapon belül jelenthetik be írásban a kollégium vezetőjének, hogy melyik szabadon választható foglalkozáson kívánnak részt venni.

11. A kollégiumi tevékenység rendszere

A kollégium – igazodva az Nkt. rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

11.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

11.1.1. Felkészítő foglalkozások (heti 13 óra)

11.1.1.1. Tanulást segítő foglalkozások

- a) Rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás
- b) Differenciált képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozás
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett, illetve a sajátos érdeklődéssel, adottsággal rendelkező tanulók ismereteinek, tudásának gyarapítására szakkörök, diákkörök
- e) Tematikus csoportfoglalkozás

11.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportfoglalkozások (1 óra/hét)

11.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások:

a) Közösségi foglalkozások a csoportok számára:

- a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése.
- b) **Tematikus csoportfoglalkozások** – a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja által előírt témakörök, időkeretek és szervezési keretek között szervezhető.

11.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzat működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok

11.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

- a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják, egyéni problémáikat ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére
- A pedagógiai felügyelővel együtt segítjük a konfliktushelyzetek feloldását, pedagógiai tanácsadást végzünk, (egyéni meghallgatás, életvezetés, szituáció-elemzés).

11.1.2.4. **A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások (szabadon választható, de kötelező foglalkozás)**

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő *szakmai*,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó, a pályaaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó, szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

11.2. **Pedagógiai felügyelet**

A kollégium – szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (kollégiumunkban pedagógiai felügyelői rendszer működik, a pedagógiai felügyeletet a nevelőtanár és a pedagógiai felügyelő látja el. Továbbiakban: ügyeletes nevelő) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelő feladatai:

- visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
- A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelők között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelői intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

12. A kollégium eredményessége

12.1. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;

- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

13. A csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

TÉMAKÖR	7–8. évfolyam	9. évfolyam, 9./AJKP évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1

A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

14. A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve, a tematikus csoportfoglalkozások tartalma

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a

szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

14.1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket. Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése	- Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő				

- a könyvtárhasználat rendje és módszerei	tanulási technikákat. - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.
---	--

14.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi				

kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. - Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.
---	---

14.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	9.		11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- közösséghez tartozás, hazaszeretet	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a				

- nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.
---	---

14.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)		2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a demokratikus jogállam felépítése	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.				
- a felelős	- Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári				

állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.
--	--

14.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei. Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására. Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra	- Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret				

- az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció	kialakítását. - Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.
---	--

14.6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében. A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában. Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét apárkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.					

- szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban	- Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.
---	--

14.7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára. A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés,	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai				

egészségfejlesztés	aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.
--------------------	---

14.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál. A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír. Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett				

	önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.
--	--

14.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. - Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. - Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. - A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.				

	- Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.
--	--

14.10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát. A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási	- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú,				

lehetőségek	pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.
-------------	---

14.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára. Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani. Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel stb.). - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési				

- vállalkozás és kockázat	módjukat. - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.
---------------------------	---

14.12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát. A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikusa, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait				

internetfüggőség veszélyei	az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.
----------------------------	--

15. A tanulók fejlesztésének területei

15.1. Tanulásirányítás, tanulásszervezés

A kötelező foglalkozásokon, melyeket pedagógus irányításával – csoportos és egyéni formában – szervezünk, a tanuló köteles részt venni, távolmaradása igazolatlan hiányzásnak minősül. Tanulási idő – a naponkénti tanulószobai (egyéni) felkészülés intervalluma, melyen a tanuló heti 13 órában köteles részt venni (tanórai foglalkozás: 12 óra/hét, – felzárkóztatás, képességfejlesztés: 1 óra/hét).

A tanulásra szánt idő hatékonyabbá tétele és az eredményes felkészülés érdekében feladataink:

- A tanulás rendjének, a tanulási idő védelmének, intenzív felhasználásának biztosítása (időpontok betartása, távolmaradások, más irányú elfoglaltságok kiiktatása).
- Nevelőtanári döntés alapján a tanulószobai csoportos, illetve egyéni felkészülés differenciált kijelölése, a „gyakorlati hetes” kollégisták bevonása a tanulószobai munkába.
- A tanulásban lemaradtak felzárkóztatása, az elmarasztalt tanulók számának csökkentése.
- Tudatosítjuk, hogy az ismeretek elsajátítása igényként fogalmazódjon meg, váljon az életprogram szerves részévé, segítjük a tanulási motívumok (érdeklődés, tudásvágy) kialakulását
 - Bemutatjuk az eredményes tanulási módszereket és lehetőséget biztosítunk azok elsajátítására, a megismerési-, gondolkodási képességek fejlesztésére (szövegelemzés, szövegértés, tanulási technikák).
- Igényként fogalmazzuk meg, hogy diákjaink idejüket, erejüket jól be tudják osztani, fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között.
- A gyengébb, segítségre rászoruló diákok felkészülését tanulópárok kialakulásával, csoportmunkával és egyéni segítségnyújtással támogatjuk.

A tanulók kreatív tevékenységére épülő új tanulásszervezési eljárásokat vezettünk be intézményünkben a TÁMOP 3.1.4 „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” című pályázatban foglaltaknak megfelelően a fenntarthatóság kritériumát) figyelembe véve tanévente egy-egy kulcstéma feldolgozására kerül sor projekt és témahét keretein belül. Célunk, hogy a diákok érdeklődésének, életkorának megfelelő, minél színesebb fejlesztő programpalettát kínáljunk.

15.1.1. A projekt módszer

A projekt módszer, mint cselekvő tanulás áll egy gondosan megválogatott ismeretrendszer feldolgozásának középpontjában, ahol a hangsúly áthelyeződik a különféle feladathelyzetekben való sikeres helytállásra felkészítő, a 21. századi kompetenciákat fejlesztő tanulási helyzetek és tevékenységek megszervezésére, működtetésére.

Célunk, hogy diákjaink eligazodjanak az ismeretek hatalmasra nőtt áradatában, kezelni tudják az ismeretforrásokat, meg tudják szerezni azokat az információkat, amelyekre aktuálisan szükségük van. Tudásukat szokatlan helyzetekben is jól tudják mozgósítani a sikeres megoldáshoz és legyenek képesek –szükség szerint– a társaikkal való együttműködésre is.

A projekt-folyamatot illetően négy cselekvési fázist különböztethetünk meg: *célmeghatározás, témaválasztás, tervezés (tartalom, munkaszervezés), kivitelezés, értékelési stratégia kidolgozása*

A projekt módszer hatása az intézmény működésére

A projekt módszer elősegíti, hogy a kollégium a nevelés helyi rendszerévé váljon, mert egy adott intézmény tanulóinak és tanárainak közös tervezéséből és elhatározásából jön létre. Gyakran azt a környezetet vonja be egy komplex feladat tartományába, ahol a projekt bevezetése és kivitelezése során kapcsolattartó környezetükhöz (települési viszonyaikhoz, személyi és tárgyi feltételeikhez) kell igazodniuk. A projekt módszer demokratizálja a tradicionális tanár-diák viszonyrendszert, mert a projekt a tanárok és diákok közös munkája, amelyben az eleve elrendelt hierarchikus viszonyokat a munka diktálta kooperatív viszonyok váltják fel.

A projekt módszer teret biztosít eltérő szintű és irányú képességeknek. Sokoldalú tevékenységeket kínál, amelyek közül ki-kik érdeklődése és képességei szerint választhat. A diákok azonos esélyeit biztosítja a különböző képességek felszínre hozásával, mert a kognitív képességek mellett más jellegűek (kézműves, szervezési, művészi, sport) is egyenrangú helyet kapnak.

A projekt módszer nyitottá teszi az oktatási intézményt, mert tevékenysége

15.1.2. A témahét

A témahét során a diákok

- három-öt napon, esetleg hosszabb időkeretben
- kollégiumi, illetve kollégiumon kívüli helyszíneken,
- rugalmas időkeretek között,
- változatos tevékenységtípusok
- és sokszínű módszertani eszközök segítségével, a hagyományostól eltérő csoportalkotási lehetőségekkel dolgoznak fel egy konkrét témakört.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha

- kialakul és növekszik a munka során a személyes érintettségből adódó motiváltság.
- kölcsönösen pozitív irányba változik a diák-tanár viszony
- növekszik az önbizalom, magabiztosság, amely újabb cselekvésre ösztönöz
- csökkennek a magatartási anomáliák
- fejlődik a cselekvő- és szervezőképesség és az önálló ismeretszerzés képessége.
- az azonos cél elérésének tudata biztosítja a magas fokú szocializációt.
- a csoportmunkák során erősödik az egymásra figyelés, az esetleg periférián lévő tanulók is bekapcsolódhatnak a közös tevékenységbe (IPR alkalmazása)

15.2. Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük terve

A kollégium tevékenysége a hátrányok kiegyenlítését és az esélyteremtést is szolgálja. Hátránykompenzációban kell részesíteni minden olyan fiatalt, akit környezete – család, iskola, élethelyzete valamilyen módon hátrányos helyzetbe hoz, és önerőből képtelen továbblépni, problémáit megoldani. A hátránykompenzációs tevékenység a kollégiumi gyakorlatban elsősorban a hátrányos helyzetű tanulók segítségét jelenti, az alapja a fiatal hozott kultúrája, értékei, képességei.

Hátránytípusok a kollégiumban

- szociális hátrányok (létfenntartási zavarok, rossz lakókörülmények, stb.),

- iskolai pályafutást, az egyéni boldogulását alapvetően meghatározó hátrányok, (egyéni adottságok, motiváció hiány),
- a nem megfelelően működő családi nevelésből adódó hátrányok, (szülők alacsony iskolai végzettsége, szeretethiány, sérült szerkezetű család, deviáns szülői minta),
- családon kívüli környezetből eredő, hátrányos helyzet, (negatív baráti környezet, deviáns hatások),
- képezhetőségi, - tanulási zavarok, SNI (organikus eredetű zavarok, nem organikus eredetű zavarok, etnikai és kisebbségi okokból fakadó hátrányok).

A hátránykompenzáció céljai:

- A tanuló környezetének kedvező alakítása, minőségének javítása – „indulási” hátrányok csökkentése.
- A tudás- és kultúráközvetítéssel növelni a diákok esélyeit (ismeretek pótlása, személyiségfejlődés).
- A tanulók érdekei érvényesülésének segítése (jogok érvényesülése, képességek kibontakoztatása, megfelelő életpályára állítása).
- A tanuló befogadó-készségének, motivációjának fejlesztése. (hatékonyabb iskolai tanulás, önművelés, folyamatos tanulásra való ösztönzés).

A segítő tevékenység formái: (AJKP mentor-ifjúságsegítő is részt vesz a feladatok ellátásában)

- tanári tájékozódás a tanulók szociális helyzetéről, életviteléről, szokásairól, (információkérés szülőktől, hozzátartozóktól),
- szülők, családok életvezetési, nevelési gondjainak megismerése, közös megoldás keresése,
- információk gyűjtése a tanulók megnyilvánulása alapján (közös programok, feladatok, viselkedés),
- az egyéni képességekhez igazodó tanulás támogatása,
- személyes beszélgetések,
- felzárkóztató foglalkozások, képességek fejlesztése,
- pályaaorientációs tevékenység,
- továbbtanulás támogatása, irányítása, segítése,
- szoros kapcsolat a csoportvezető tanár, mentor-tanár, pszichológus, iskolai osztályfőnökök között,
- az iskolai hiányzások figyelemmel kísérése,
- szabadidős foglalkozásokon való folyamatos részvételre ösztönzés, kulturális hátrányok enyhítése,
- egészségvédelmi előadások szervezése, (életkoronként más-más témákból: serdülőkori problémák, egészségügyi szokások, szexuális felvilágosítás, szenvedélybetegségek, drogok, stb.)
- kollégiumon belüli támogatási lehetőségek, (pályázatokon nyert kulturális programokon való részvétel),
- kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal, a hátrányt szenvedő tanulók lakóhelye szerinti polgármesteri hivatalokkal támogatás nyújtása érdekében,
- mentálhigiénés támogatás.

Differenciáló pedagógiai módszerek alkalmazása, egyéni fejlesztés

A kollégiumunkban megvalósuló TÁMOP-3.3.8-12/2 „Az I. Béla Gimnázium szervezeti egységeinek esélyegyenlőségi alapú fejlesztése” projekt célja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai előrehaladásához, sikerességéhez szükséges tanári kompetenciák fejlesztése és esélyegyenlőségi programok szervezése, külső partnerek, szülők bevonásával, egyéni fejlesztési tervekkel, iskolai átmenetet támogató programokkal, jó gyakorlatok adaptálásával, új pedagógiai módszerek alkalmazásával, hátránykompenzáció. A differenciálás szemléletével, amely természetesnek veszi a

tanulók különbségeit, a differenciáló pedagógiai módszerek alkalmazásával, ehhez megfelelő tanulásszervezéssel biztosítani kell az egyéni fejlődéshez szükséges feltételeket. Cél a tanuló egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlesztés, az egyéni bánásmód biztosítása. A differenciálást adaptív módszerek, munkaformák, eszközök alkalmazásával valósítják meg a pedagógusok, ez szolgálhatja a felzárkóztatást és a tehetséggondozást is.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztése:

A projektbe bevont halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében mérést követően egyéni fejlesztést végzünk. A felmérés a kognitív és mentális készségeket méri. Az összegyűjtött információk elemzését követően a problémákat beazonosítjuk, azokhoz megoldásához feladatokat, módszereket, eszközöket rendelünk. Egyéni fejlesztési tervet állítunk össze 3 hónapos időtartamra, ebben két-három, a prioritási sor elején álló, kompenzálni kívánt hátrányt rögzítünk. Az eltelt időszakot követően felmérjük a fejlesztés eredményét, amelyből vagy megerősítést kapunk a helyes irányra vagy módosítanunk kell a stratégián. Ha a tanuló eléri a csoportátlagot a fejlesztett szegmensből, akkor másik területen folytatódik a hátránykompenzáció, a mentorálás. A szülőket/gondviselőket a folyamatba bevonjuk, hozzájárulásukat, támogatásukat kérjük a fejlesztéshez.

Az alapkészségek fejlesztésére korrekciós pedagógiai tevékenységet alkalmazunk:

- Eszköz- jellegű kompetenciák fejlesztése (pl.: angol, magyar, matematika tárgyakból).
- Szociális kompetencia fejlesztése
- Életpálya építés, kompetenciafejlesztés, pályaeorientáció - oktatási programcsomagok használatával, internetes szolgáltatások igénybevétele a pályaeorientációs kollégiumi foglalkozásokon

Az ismeretek hatékonyabb átadása és elsajátítása céljából alkalmazzuk az új tanulásszervezési eljárásokat:

IPR – alkalmazása (kooperatív-eljárások)

Tevékenységgközpontú tanulásszervezés (kooperatív tanulásszervezés, projekt-módszer, témahét)

15.3. Tehetségek kiválasztása, tehetséggondozás, tehetségvédelem

Kollégiumunkban a tehetségek felismerése, kibontakoztatása is fontos feladat. Ehhez meg kell ismernünk tanulóinkat, szociokulturális hátterüket, előképzettségüket, érdeklődésüket, igényeiket. A tehetségkutatásnak, tehetséggondozásnak az a célja, hogy objektív és szubjektív módszerekkel feltárjuk a személyiségnek azon elemeit, melyekre építhető a fejlesztés (műveltség, gazdag szókincs, tudományos munka, olvasottság, kreativitás.)

A tehetség összetevői:

- átlagon felüli képességek,
- kreativitás,
- feladat-elkötelezettség, (szorgalom) melyre hatással van a család, iskola, és a tanuló kortárs csoportja.

A tehetségnevelés során nem elegendő a képességek fejlesztése, a teljes személyiséget kell fejleszteni. A kollégiumi tanárok nagy gondot fordítanak arra, hogy felismerjék a kollégisták valamilyen területen megnyilvánuló, vagy rejtetten működő – fejlesztésre érdemes képességeit.

Általános fejlesztési feladatok

- A tehetség korai felismerésére megbízható eszközrendszer kiépítése és működtetése.
- Olyan közösségi élet létrehozása, melyben a tehetség felismerése után a tehetséges tanulók teret kapnak különböző szervezett formákban való tevékenységek végzésére. (szakkörök).
- A tehetség kibontakoztatásához „ingergazdag” környezetet kell biztosítani, erre a kollégium igen alkalmas. (rendszeres szereplési, bemutatkozási lehetőség, produktumok készítése).
- A tanár-diák kapcsolat milyensége meghatározó jellegű, ezért fejlesztendő:
 - a tanuló partnerként való kezelése,

- önálló ismeretszerzésre való ösztönzése,
- önálló problémamegoldó képesség kialakítására való ösztönzése,
- képzeletet „megmozgató” alkotásra serkentő feladatok biztosítása.

A tehetségfejlesztés minden kollégiumi nevelőtanár feladata. (a tanulók megismerése, képességek, készségek felmérése, tájékozódás, feladat-biztosítás) A kollégium kereteket, feltételeket biztosít a tehetségfejlesztésre, (helyiségek, eszközök, tárgyak, stb.) a képességfejlesztő szakkörökre. (zenei, irodalmi, színjátszó, rajz, csillagászat, sport)

A fejlesztést elősegítő tevékenységek, módszerek:

- A tanulóra való folyamatos „odafigyelés”, érdeklődés, partnerként való kezelése,
- cselekvésre, munkára, játékra bátorítás,
- önálló ismeretszerzésre való ösztönzés,
- önálló problémamegoldásra ösztönzés,
- beszélgetésekbe, vitákba való bevonás,
- építő kritika,
- képzeletfejlesztő, alkotásra serkentő feladatok kitűzése.

A tehetséggondozás formái, színterei:

- **szakköri foglalkozások, ill. egyéb speciális ismereteket fejlesztő foglalkozások** megszervezése, (pl. csillagászat, labdarúgás, művészetek (versmondás, ~írás, mozgás-színház, magán-ének, rajz)
- **speciális, igen intenzív felkészítés, pontosan meghatározott céllal:**
 - közszereplés esetén (ún. házi bemutatkozások, estek)
 - tanulócsoportban (kiránduláson, városnézésen kiselőadás)
 - kollégiumi szinten (különböző műsorokban való részvétel: karácsony, ballagás, vetélkedők, produkciók, - tanulói alkotásokkal kiállítások)
 - kollégiumon kívüli szereplésre való felkészítés, (pl. szavalóverseny, KI MIT TUD, sportversenyre való felkészítés stb.)

Személyre szóló, - differenciált fejlesztés esetén - az intézmény a tehetségeket támogató külső kapcsolatok megkeresésével lehetőségeket biztosít a speciális ismereteket igénylő diákok kibontakoztatására.

15.4. Szociális kompetenciák fejlesztése

Célunk, hogy a szociális kompetenciafejlesztés révén sikeres legyen tanulóink egyén szocializációja, hiszen a fejlett szociális kompetenciákkal rendelkező egyének könnyebben lesznek egy közösség harmonikus életet élő, sikeres tagjai.

Másképpen egy fejlett szociális kompetenciákkal rendelkező, tudatosan együttműködő egyénekből álló közösség maga is könnyebben lesz sikeres. Egy közösség csak akkor sikeres hosszú távon is, ha képes időben reagálni a változásokra és működése fenntartható.

Fontosnak tartjuk az egyénnek azt az érzetét is, hogy ő képes valamire, tehát a belső biztonság és magabiztosság nélkülözhetetlen összetevője e kompetenciának.

Intézményünk pedagógusainak **feladata**, hogy tartalmas és rendszeres együttműködés során segítse a tanulók személyiségfejlődését, az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatását, a fiatalok testi, lelki, szociális fejlődését az életkori sajátosságok és egyéni adottságok figyelembevételével. Hiszen diákjaink érzékenyek minden őket érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában a család helyett vagy mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget.

A fejlesztés megvalósítása:

Intézményünkben a **tematikus csoportfoglalkozás** mellett új tartalmi elemként szerepel a **kompetenciafejlesztő foglalkozás** moduláris oktatás keretében.

A csoportfoglalkozások témakörök szerinti éves óraszámát évfolyamonként a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja szabályozza.

Az idegen nyelvi, szövegértés, matematika és életpálya építés dimenziókon kívül **szociális kompetenciafejlesztést végzünk** 9. AJKP előkészítő és 10. évfolyamon heti egy tanóránban **toleranciára nevelés témakörben**.

A fejlesztés **további színterei**:

- Tanulói projekt
- Témahét
- Kirándulás,
- Gólya-tábor
- Diákönkormányzat
- Szakkörök, önképző körök
- egyéb programok (színházlátogatás, kirándulások)

Kollégiumunk ezen **kompetenciák fejlesztését** úgy segíti,

- hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulók ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjeik pozitív irányba formálódnak. Az **önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére**, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, az egészséges életvitel kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett **felelősségre** nevelnek.
- Másrészt a kollégiumi foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók a tantárgyközi területekről is ismereteket és képességeket szerezzenek, élményekben részesüljenek. Olyan kompetenciákat is fejlesztünk, melyek révén a tanulóknak kialakul az **alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség**.
- A tanulóknak a pszichés történéseket tudatosítjuk, elősegítjük önmaguk mélyebb megismerésével az alkalmazkodást, **beilleszkedést**, saját helyük felismerését szűkebb és tágabb környezetükbe. Emellett felkészítjük az **önbizalom, az önértékelés** megalapozására.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha a kollégista tanuló:

- Ismeri az emberi tulajdonságokat, tudja mérlegelni, elemezni döntéseit.
- Képes bemutatni néhány fontosabb vállalt, illetve elutasított erkölcsi felfogást, valamint tud érvelni ellenük vagy mellettük.
- Ismeri az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat és erényeket.
- Tudatában van a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének.
- Képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére.
- Képes a másik ember, másik embercsoport személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására.
- Törekszik a felelősségteljes nemi magatartás kialakítására, megőrzésére.
- Tud érvelni saját meggyőződése mellett, képes mások meggyőződését tiszteletben tartani.

A hatékony kompetenciafejlesztéshez felhasznált interaktív, részvételen, személyes tapasztalatokon, saját élményen alapuló **módszereink, tanulásszervezési eljárásaink**:

- Beszélgető kör
- Csoportmunka
- Kooperatív tanulás
- Szerepjáték
- Drámajáték
- Vita
- Résztvevő megfigyelés
- Projekt

A tanári információközlés klasszikus fajtái is helyet kapnak ugyan a módszerek között, de semmiképpen nem kerülhetnek túlsúlyba.

Ezek:

- Előadás
- Magyarázat
- Megbeszélés, beszélgetés
- Szemléltetés, kísérlet

A foglalkozásokon, tanórákon olyan helyzeteket teremtünk, amelyekben különböző szituációk, szerepek megismerése, megélése, eljátszása lehetséges, illetve az interakció és az együttműködés kerül a középpontba. Ezek a módszerek sok tekintetben rokoníthatók egymással és eszköztárunk is több ponton érintkezik. Mindezek mellett pedig kifinomult eszközöket biztosítanak a differenciáláshoz is.

A szemléleti keret, amelyre a módszerek épülnek:

- Személyközpontú, a gyerekek igényeit, személyiségét figyelembe vevő pedagógiai gyakorlat.
- A gyermekek életkorának megfelelő pedagógus-szerep:- támogató, viselkedési mintát nyújtó; facilitáló szerep, partneri viszony.
- Integráció: különböző kultúrákban szocializálódott, valamint sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelése.
- Differenciáló pedagógia - az azonos korú gyerekek különböző érdeklődését, képességeit, fejlettségét figyelembe vevő tananyag mennyiség, feladatok, követelmények és értékelés.
- Egyéni fejlesztés - megfelelő megismerési folyamat után meghatározott fejlesztési időszak teendőinek összeállítása
- Intimitásnak teret adó tevékenységek: például: napindító/napzáró beszélgető kör.
- A tananyag egészben látását elősegítő tanulásszervezési módok alkalmazása:

Projekt módszer: adott témájú együttműködés, előre meghatározott cél, időben behatárolt és kézzelfogható eredménnyel záruló megvalósítása.

Témanap, témahét: élményszerű, tapasztalati úton való ismeretszerzés, meghatározott témában.

- Komplex művészeti fejlesztés - az alkotás fejlesztő hatásának tudatos alkalmazása, beépítése a tanulási folyamatba.
- Tevékenység központúság, amit az aktív tanulás lehetőségeinek megteremtése jellemez és rendszerint többféle párhuzamos tevékenység lehetőségét kínálja fel ugyanazon célokhoz, illetve tartalmakhoz kapcsolódóan.
- Konzekvensen épít a diákok előzetes tudására, informális és nem formális tanulási helyzetekben megszerzett tapasztalataira.
- A tevékenységrendszer egésze közvetett módon hozzájárul az önművelés igényének, és az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges képességeknek a kialakításához.

15.5. A kulturált életmódra nevelés, szuverén világgép kialakulásának segítése

Kollégiumunk diákja szeresse szülőföldjét, elbocsátó és befogadó környezetét, hazáját, hazája népeit, annak nemzeti sajátosságait! Tisztelje a nemzetiségi, vallási, származási különbségekből adódó változatosságot! Legyen tudatában annak, hogy identitásának része a nemzeti szimbólumok tisztelete! Legyen befogadó, értse az emberiség globális problémáit! Ismerje fel a jó-rossz, helyes-helytelen, igaz-hamis közötti különbségeket! Legyen jellemzője az őszinteség, egyenesség, nyíltság és a felelősség vállalása! Érezze, hogy családja, a kollégium, az iskola a nemzet közösségéhez tartozik!

Legyen büszke a kollégium hagyományaira, értékeire, sikereire! Tudjon eligazodni a művészet, a tudomány különböző területein! Értékelje a tudást, a műveltséget. Tudniuk kell, hogy kik az elődeik, miről nevezetes a hely, mire legyenek büszkék, kinek-minek a hírnevét kell fenntartaniuk, továbbvinniük.

Ezért célunk, hogy:

- tanulóink megismerjék, még jobban megszeressék lakóhelyüket,
- gyűjtőmunkájuk eredményeit a kollégium többi lakójával is megismertessék.

Szervezett tevékenységi formák Szekszárd város helytörténetével, irodalmi- zenei-képzőművészeti értékeinek megismerésével kapcsolatban

- városnézés, vetélkedő,
- Projekt-tevékenység: az előítéletek kezelését szolgáló program, a gyűjtő és feldolgozó munka dokumentálása (faliújság, leporello, kiállítás),
- Szekszárd városi közművelődési intézményei rendezvényeinek, kiállításainak megtekintése.

A kollégiumban szervezhető tevékenységek:

- Előadás, vagy látogatás (Babits-ház, Augusz-ház, Mészöly-emplékház) - a megyéhez és a városhoz kötődő, híres művészek, írók, költők, zenészek számára mit jelentett a kötődés, hogyan jelent ez meg műveikben?
- versmondó verseny,
- közös kollégiumi ünnepségek műsorai (pl.: Karácsony, Ballagás).

Egyéb műveltség-területek

- filmklub
- kollégiumi Rádió működtetése
- könyvtárhasználat biztosítása
- internet-hozzáférés biztosítása

Arra törekszünk, hogy minél több diákunk vegyen részt tanulmányi, önképző, szakmai tudást bővítő tevékenységekben, igyekezzen alkotóképességének kibontakoztatására. Kulturáltan viselkedjen, óvja egészségét, fejlessze fizikai képességeit. Tudja beosztani szabadidejét, olvasson, nézzen tartalmas színházi és filmes műveket, látogassa meg Szekszárd Megye Jogú Város Múzeumát.

Legyen tudatában annak, hogy a természet szépségei, a műalkotások ismerete is része az általános műveltségnek. Igényelje az esztétikai élményeket, legyen jellemzője a lelkiismeretesség.

Legyen motivált a tanulásra, ismeretszerzésre, váljon fontossá számára a jó eredmény elérése, tisztességesen végezze munkáját. Legyen reális énképe, higgyen saját magában. Tűrje a konfliktusokat, tudja azokat megoldani. Legyen céltudatos. Legyen képes a demokrácia megteremtésére, működtetésére, tudja önmaga és mások érdekeit megvédeni, ismerje jogait. Legyen jól képzett, konvertálható szaktudással rendelkező, tudjon és merjen kockázatot vállalni.

Munkájában legyen igényes, szorgalmas, kreatív. Legyen mértékletes és takarékos a fogyasztásban.

16. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

- Egészséges fizikai, pszichológiai és társas környezet és egészség összefüggésének elve
- Az egészséges életmód, mint választás elve
- A nemet mondás képességének a kialakítása (drog, alkohol, dohányzás)
- Az egészség, mint érték elve
- Prevenációs szemlélet elve
- Ember és természet harmóniájának megteremtésének elve
- Minél kisebb ökológiai lábnyomunk legyen elve
- Környezetért felelős életvitel elősegítése
- Környezettudatosság, önszabályozás tudatosítása
- Megújuló energiák hasznosítása, környezetkímélés elve
- Természetes anyagok használata a környezetért
- Szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás elve

17. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

„Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy fokozzák kontrolljukat egészségük felett, illetve javítsák azt. A jóllét állapotának elérése érdekében az egyén vagy csoport legyen képes azonosítani és megvalósítani célkitűzéseit, kielégíteni szükségleteit és / vagy megváltoztatni környezetét, vagy megküzdeni azzal.” ottawai Charta

Célunk az egészségfejlesztés, testi és a lelki egészség megőrzése, az egészség, mint érték szemléletének erősítése, a harmonikus tanulói személyiség fejlesztése.

Célkitűzéseink alapján az alábbi fő pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- A nevelés és az oktatás egységben történő kezelése
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek. a tanulók személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésükben kell szemlélni.
- A tanulói személyiség(ek) sajátosságainak megfelelő módszerekkel, sokoldalú feltárása.
- A tanuló teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakozására kell törekedni.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételire.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.

- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató feladatokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során csoportos tanítás esetén is figyelni kell az egyéni szükségletekre, a tanulók egyéni képességeinek figyelembevételére, az egyéni igényeknek megfelelő stratégiák alkalmazására.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Empátia a fiatalok egyéni problémái, konfliktusai iránt, kellő pedagógiai tapasztalattal az élethelyzeteik elemzésének, feldolgozásának a segítése, (egyéni konzultáció, szakemberhez irányítás)
- Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A testi és lelki egészség megőrzése érdekében biztosítjuk az egészséges életritmus (napirend), az egészségügyi ellátottság, a kulturált étkezés, tisztálkodás, testápolás, pihenés feltételeit

Életvezetési tanácsot adunk a betegség- és baleset-megelőzéshez, az önálló és felelős életvitel kialakításához, megismertetjük az elsősegélynyújtás módszereit,

Családi életre nevelés, öngondoskodásra nevelés, a párkapcsolatok kulturált kialakítása

Sportprogramokkal ösztönözzük az egészséges életvitelt, népszerűsítjük a versenyképesség, a mentális és fizikai állóképesség fontosságát. Részt veszünk a kollégiumok közötti, a megyei és országos rendezvényeken,

17.1. **Az egészséges életmód, az egészségtudatos magatartás kialakításának segítése**

A kollégiumi nevelés során nagy hangsúlyt helyezünk az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válására, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítására.

Célunk:

- a testi-lelki egészség kialakítására, megőrzésére irányuló szokások kialakítása, gyakoroltatása, megerősítése,
- a tanulás és szabadidő –egyenre szabott- optimális elosztása, annak hatékony kihasználása,

- olyan ismeretek és gyakorlati tevékenységek elsajátítása, amelyek segítik a tanulókat egészségük megőrzésében, a betegségek megelőzésében, az egészségkárosító szokások elkerülésében
- a napi sportmozgás igényének kialakítása
- a természet tisztelete, épségének megóvása, a közvetlen környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítása

A kollégiumi életvezetés kialakításához szervezett tevékenységi formák, módszerek:

- szobarend/tisztaság verseny (sorrend),
- PROJEKT (ötletbörze, gyűjtőmunka dekoráció és díszítések lakókörnyezetünk otthonosabbá tétele érdekében),
- reformtáplálkozás, termékbemutató, kóstoló,
- ismereteket bővítő előadások szervezése (egészségkárosító szokások: dohányzás, alkohol, drog),
- Egészségnap szervezése, mentálhigiénés programok
- tapintatos ellenőrzés,
- Higiénés szokások kialakítása (testi higiéné, tiszta ruházat)
- A ruházat mosásának a megtanítása
- A lakószoba rendjének és tisztaságának a megteremtése (takarítás megtanítása, rendszeresség, ennek ellenőrzése)
- Káros szokások kialakulásának a megelőzése
- Prevenciók oktatófilmek, felvilágosító előadások szervezésével járunk hozzá az egészségkárosító szokások (dohányzás, alkohol, drog) kialakulásának megelőzéséhez

A testi fejlődés biztosítása mindennapi sportmozgással

Minden embernek minden életkorban szüksége van tervszerű mozgásra, rendszeres testedzésre, sportra. Különösen igaz ez ma, hiszen a tanulóifjúság civilizáció okozta mozgásszegény életmódja és a szellemi leterheltség különbségei miatt nem fordít elég gondot az „ép testben, ép lélek” örök érvényű követelményének betartására. Ezért felfogásunk szerint, a sportélet különböző területein végzett testgyakorlás nem egyszerűen a szabadidő helyes eltöltésének eszköze, hanem olyan egészségügyi preventív tevékenység, ami semmi mással nem pótolható.

Ezért nagy hangsúly fektetünk a rendszeres testmozgás fontosságára, a választási lehetőségek bővítésére.

Kollégiumunk mozgásorientált tevékenységének célja:

- a sport eszközeivel az egyén egészségi állapotának javítása, kondíciójának növelése, teljesítőképességének, személyiségének formálása,
- a stressz-hatások levezetése, sikerélmény biztosítása,
- diákjaink felnőtt életének is szerves részévé váljon a mindennapos sporttevékenység,
- a kiemelkedő képességű diákok sportegyesületekbe való irányítása.
- Futás-kocogás: egyéni ill. kiscsoportos tevékenység, ősszel/tavasszal, szakmai segítségadással gyalogtúra alkalomszerűen.

Tevékenyen veszünk részt a város által szervezett, „akciós” sport-rendezvényeken

A sportolás helyszínei: a Szekszárdi I. Béla Gimnázium tornaterme, sportpályái, valamint a Pécsi Tudományegyetem tanuszodája.

17.2. Természeti és környezeti nevelés

A természeti és környezeti nevelés az emberi önzetlenség magasabb fokát kívánja meg; egy olyan egyetemes világlátást, amely túllép az emberi érdekek prioritásán, s az együttélés olyan módját igyekszik megteremteni, amely figyelembe veszi a többi létező – élettelen és élő – érdekeit is, és alkalmazkodni igyekszik azokhoz.

Célunk: a pedagógiai folyamat részeként egy olyan kultúra közvetítése, amely gondolkodásmódja, értékrendje alapján felkészíti a tanulókat a fenntartható, környezettel harmonikus életvezetésre.

A nevelés elérhető céljaként létfontosságú feladat, hogy a következő generációknak olyan *perspektívát* adjunk, amely a fenntarthatóság elérését segíti.

A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások megőrzésével egyidejűleg a jövő generációi számára.

E célból össze kell hangolni a környezet-, társadalom-, és emberismeret elemeit, etikai tanításait az ökológiai-természeti ismeretekkel. Feltételezve, hogy a tantárgy centrikus iskolai felkészítés során a tanulók rendelkeznek racionális ismereti elemekkel, a kollégiumi nevelésben a globális ismeretekre, a globális szemlélet formálására összpontosíthatunk.

Mindez egyidejűleg attitűdformálás, szokásalakítás és egy határozott értékrend közvetítése is.

A legtöbbet azzal tehetjük, hogy felhívjuk a fiatalok figyelmét a problémákra és lehetséges megoldási módjaikra. Láttatnunk kell a világ nagyságát és szépségét, és abban reménykednünk, hogy felébresztjük tanítványaink érdeklődését ennek belső összefüggései iránt. Törekedjünk a kollégista pozitív jövőképeének a kialakítására.

A megvalósításhoz az alábbi tételek szükségesek:

- rendszerszemléletre való nevelés (holisztikus szemléletmód kialakítása),
- a globális válság lényegének megértése,
- a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása, viselkedési normák kialakítása,
- a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése,
- ökológiai lábnyomunk meghatározása, indikátorok fejlesztése.

Szervezett tevékenységi formák:

- a Föld Napján egy nagyobb program,
- egyéni feladatok egy-egy lokális probléma azonosítására, kollégium működése és környezetvédelem
- hulladékkezelés, szelektív hulladékgyűjtés megszervezése a kollégiumban,
- igények és szükségletek, környezetbarát termékek, helyes vásárlói szokások kialakítása (pl.: „ne vásárolj nap” betartása).
- Energiatakarékosságra és vízzel való takarékosagra nevelés,
- természeti nevelés: csillagászati megfigyelések(távoli világok megismerése - Galilei- élmény, távcsöves bolygó- és Holdmegfigyelések, stb.)

18. Életpálya-építés kompetenciafejlesztés, pályaorientáció segítése

Cél: Az életpálya-építésnek, mint bonyolult kompetenciastruktúrának a kifejlesztése a nevelés minden szakaszát és területét érintő pedagógiai feladat, melynek célja, megteremtődjenek azok a feltételek: ismeretek, képességek, stb. amelyek alkalmassá teszik a tanulót az egész életen át tartó, tudatos és aktív életpálya-vezetésre. Ideális esetben az élethelyzet-döntések közelében ez az életpálya kép valóságos, így a döntések nem esetleges kényszerként, hanem természetes automatizmusként születnek meg.

A tanulók reális pályaválasztásának elősegítése érdekében elengedhetetlen feladat az egyéni érdeklődésüknek, képességeiknek és továbbtanulási szándékuknak a megismerése és nyomon követése. E feladat ellátására különösen alkalmas a kollégium, mivel méréses módszerek alkalmazásával, szakmailag irányított lehetőségekkel, mint a különböző szakkörök, továbbtanulásra felkészítő programok, pályaaorientációs foglalkozások moduláris oktatás keretében. Életpálya-építés kompetenciafejlesztés keretében a kollégisták elkészítik az egyéni IKT portfóliójukat (névjegy, önéletrajz, motivációs levél, tanulói prezentációk stb). Internetes szolgáltatásokat veszünk igénybe a pályaaorientációs foglalkozásokon.

Igen jelentős szerepe van a pályaaorientációban a volt kollégistákkal történő kapcsolattartásnak is, hisz a beszélgetések során szinte mindig szóba kerülnek a felsőoktatási intézmények, a munka világának követelményei, vizsgálai. Bár a tanulók életpályára való felkészítése nem a középiskolában kezdődik, mégis a **pályaválasztás előkészítése** különösen jelentőséggel bír a kollégisták esetében, hisz pont a pályára való felkészülésük legintenzívebb szakaszát töltik a tanulók családjuktól távol, így a reális pályaválasztásuk érdekében a legtöbb segítséget a kollégiumtól kaphatják. A foglalkozásokon

A pályaaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos eleme. Célja, hogy segítse a tanulók kíváncsiságát és lehetséges további iskola- és pályaválasztását az **önismeret**, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében. Tudatosítani kell a tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Ezért kollégiumunk lehetőségeihez képest átfogó fejlesztést kínál, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációból, esztétikai – művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony önálló tanulás és digitális kompetenciák területén.

19. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

Értekezletek rendje:

- tanévnyitó és tanévzáró értekező
- félévi nevelési értekező a fejlesztő stratégia kidolgozásával
- szülői értekező, összehangolva az iskolai szülői értekezlettel, fogadóórával
- Nevelési értekező (tanévente legalább egy)
- Intézményi szintű vezetői értekező
- naponta nevelői munkamegbeszélés

Hagyományok rendje:

A kollégium az iskolától függetlenül

Intézményi szintű rendezvényeink:

- Gólya-bál - 9. évfolyamosaink avatása
- Télapó-buli
- Karácsonyi ünnepség
- Valentin nap
- Farsangi bál
- Nőnap
- Legalább egy három hetet meghaladó projekt

- Témahét
- Kollégiumi ballagás
- Gólya-tábort – június második felében
- Diákforum
- AJKP projektek

Ünnepek, megemlékezések:

- az aradi vértanúk emléknapja (október 6.),
- a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai (február 25.),
- a holokauszt áldozatai (április 16.),
- a Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.),
- a március 15-ei és az október 23-ai nemzeti ünnepek

Ünnepeinket kollégiumi vagy csoport-megemlékezés formájában ünnepeljük.

Hagyományaink közé beépítjük minden tanévben a legalább egy három hetet meghaladó projekt és egy témahét megszervezését.

Továbbfejlesztés terve: a 9. és az AJKP 9. előkészítő csoportok bevonása a hagyományok ápolásába, a város hagyományaiba való bekapcsolódás, pl. szüreti felvonulás

20. A kollégiumi felvétel rendje

A kollégiumi tagsági viszony keletkezése és megszűnése

A kollégium - jogszabályban meghatározott keretek között - állapíthatja meg a tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítésének feltételeit.

Kollégiumi felvétel

1. A tanuló az iskola vagy személyes megkeresés útján vagy közvetlenül kérheti kollégiumi felvételét, valamint externátusi elhelyezését.

A felvételtől a kollégiumvezető egyetértésével az iskola igazgatója dönt.

2. A gyámhatóság kezdeményezésére a tanulót fel kell venni a kollégiumba.

3. Fel kell venni a kollégiumba azt a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulót, akinek gyermekotthoni elhelyezése nagykorúság miatt szűnt meg.

2. és a 3. pont esetében a kollégiumi felvétel, externátusi elhelyezés a tanulói jogviszony fennállásáig szól, egyébként egy tanévre szól

A kollégiumba felvett tanulók foglalkozásra történő beosztásáról a kollégium igazgatója vagy a kollégiumvezető dönt, a kollégiumi nevelőtestület véleményének kikérésével.

Amennyiben az iskolák által megküldött javasolt tanulók közül férőhely hiányában mindenkinek a felvétele nem megoldható, **a felvétel szempontjai:**

- a bejárás nehézségei
- a megállapítható szociális indok

Aki az előző tanévben már kollégista volt (felsőéves), a kollégiumban kérheti felvételét a következő tanévre is. A csoportvezető tanár véleménye alapján a felvételtől a kollégiumvezető javaslatára az igazgató dönt.

A Arany János Kollégiumi Programjában való részvételre azok a tanulói jogviszonyban álló, a középiskola kilencedik évfolyamára jelentkező tanulók adhatják be pályázatukat, akik a pályázati kiírás feltételrendszerének megfelelnek. Az Arany János Kollégiumi Programban résztvevők

kollégiumi felvétele öt évre szól. A képzésben érintett célcsoporthoz tartozó tanulók felkutatása, előkészítésük, az együttműködő középiskolába történő beiskolázása a kollégium feladata. Ezt a munkát szeptember és február hónap között végezzük el. Ebben a tevékenységben szorosan együttműködünk az általános iskolákkal, a számításba jöhető tanulók szüleivel. Az előkészítő – felkészítő munkát követően – a gimnázium és a kollégium a pályázatokat közösen bírálja el. A felvett tanulók egyúttal kollégiumi elhelyezést is nyernek.

A kollégiumi felvételtől illetve elutasításról írásban kapnak kiértékelést a jelentkezők. Az elutasított tanuló vagy gondviselője az igazgatói döntés ellen felül bírálati kérelmet nyújthat be a Szekszárd Megyei Jogú Város Jegyzőjéhez a közléstől számított 15 napon belül.

21. A tanulói jogviszony megszűnése

A tanuló kollégiumi tagsága megszűnik

1. a tanulói jogviszony megszűnésével, egyébként a tanév végén,
2. a kollégiumból kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésével,
3. ha a tanuló kollégiumi tagságát fizetési hátralék miatt az igazgató - a szülő, nagykorú tanuló esetében a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után - megszünteti, a megszűnés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,
4. ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a tanuló kollégiumi tagságáról írásban lemond, a nyilatkozatban megjelölt napon,
5. ha a tanulót másik kollégium átvette, az átvétel napján.

22. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

A nevelőtestület valamennyi tagjának feladata és kötelessége hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában.

A kollégiumban a gyermek és ifjúságvédelmi munkát az AJKP mentor-ifjúságsegítő segíti.

Kiemelt feladataink:

- a gyermekvédelmi törvény alapos ismerete, előírásainak betartása,
- a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése,
- megismerjük a tanuló otthoni körülményeit, családi és szociális háttérét, figyelemmel kísérjük az életkörülményekben bekövetkező változásokat, feladatunk a személyiségfejlődésben tapasztalható rendellenességek korai feltárása,
- a problémát előidéző okok megszüntetésére irányuló intézkedések megtétele,
- folyamatos kapcsolattartás a partneriskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel,
- Jó kapcsolat kiépítése a helyi önkormányzatok gyermekvédelmi és gyámügyi feladatot ellátó osztályaival.

23. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

23.1. Kollégium és a család kapcsolata

A diák a tanítási napokon szüleitől távol van, a kollégiumi közösség pótolja a család közösségét, ezért a kollégiumi nevelés területén nélkülözhetetlen a szülők és a kollégium harmonikus együttműködése. A nevelés a család, a szülő kezéből részben átkerül a kollégiumba, hiszen a tanuló idejének nagy részét az iskola mellett a kollégiumban, a szoba és csoporttársakkal,

csoportvezetőjével körülvéve tölti. Ez a közös nevelés csak akkor lehet eredményes, ha a szülő és a kollégium együttműködik, illetve ebbe a folyamatba mind tevékenyebben bekapcsolódik maga a tanuló is. A kollégiumunkba érkező gyerekek személyiségvonásai a családban alakulnak ki, meghatározza őket a család életmódja, szocializáltsága, szellemi szintje, anyagi helyzete, a szülő és a gyermek közötti érzelmi-lelki kapcsolat. Az így kialakult pozitív hatásokat a kollégiumban meg kell erősíteni, az esetleges negatív nevelési mintákat, szokásokat azonban csak nehezen lehet ellensúlyozni, de az alapvetően kialakult szociális formákat, kötődéseket alakítani, formálni, fejleszteni kell.

23.2. A kollégium és a kapcsolódó iskolák együttműködésének, és a kapcsolattartásának formái

Feladatunk a partneriskolákban folyó oktató-nevelő munka segítése, a megszerzett ismeretek megerősítése, kiegészítése. A tanulókról való gondoskodás, a nevelés és oktatás hatékonyabb és eredményesebb, ha a folyamatban résztvevő intézmények szorosan együttműködnek.

Tanulóink nagy része hátrányos helyzetű, érzékelhetően megnövekedtek a társadalmi, szociális, családi és iskolai problémák, amelyek a nevelés szempontjából új kihívást jelentenek a kollégium számára.

A kollégium működése szempontjából kiemelkedő feladat az iskolákkal való konstruktív, naprakész kapcsolattartás, még szorosabb együttműködés, melyben a kollégium és iskola egyenrangú partnereként, azonos alapértékek mentén végzi munkáját. Ez az együttműködés segíti a tanulók beilleszkedését, személyiségfejlődését, tanulmányait, melynek eredménye lesz az iskola sikeres befejezése után a továbbtanulás vagy a munkába állás.

A kapcsolatnak rendszeres információcserén kell alapulnia az egységes pedagógiai hatások érvényesülése érdekében.

A diákoknak érezniük kell a két tantestület közti szoros együttműködést, ami segíti a jelentkező problémák hatékony megoldását, és azt, hogy a tanulásban a gyerekek önmagukhoz képest a lehető legjobban teljesítsenek. A kommunikációt, a rendszeres kapcsolattartást követendő eljárásként célszerű szabályozni, függetlenül attól, hogy az adott osztályba hány tanuló jár.

A kollégium kapcsolatrendszere fejezetben a szülői és az iskolai kapcsolattartás megtalálható. A családdal és az iskolával való kapcsolattartás eljárásrendje, a vezetői, kollégiumi nevelőtanári, pedagógiai felügyelői és az AJKP mentor-ifjúságsegítő feladatai szintjén való szabályozása a Kollégium – család - iskola együttműködése című belső eljárásrendünkben található.

24. Az Arany János Kollégiumi Program

24.1. Bevezetés

Kollégiumunk a 2005/2006-os tanévben sikeres pályázat útján csatlakozott az Oktatási Minisztérium programjához. Az Arany János Kollégiumi Program (továbbiakban AJKP) intézményi pedagógiai programja a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott célkitűzések és a program által külön meghatározott követelményeknek megfelelően került megfogalmazásra összhangban a fenntartó Esélyegyenlőségi Tervével, valamint a kollégium működését biztosító alapidokumentumokkal. Az Arany János Kollégiumi Programban (a továbbiakban: AJKP) részt vevő kollégiumoknak az alapprogramban megfogalmazott célkitűzések teljesítése mellett további, a KNOAP AJKP mellékletben meghatározott követelményeknek kell megfelelniük.

Az AJKP-ban részt vevő kollégiumok a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának AJKP mellékletében meghatározottaknak megfelelően és a feladattervező alkalmazásával elkészítik a saját éves munkatervüket az AJKP-ban érintett tanulókra, kollégiumi csoportokra, tanári és nevelői tevékenységekre, intézményszervezésre és intézményvezetésre, valamint az intézmény fejlesztésére vonatkozóan.

A programban részt vevő kollégiumok az érettségi megszerzéséig e mellékletben meghatározott pedagógiai elvek és fejlesztési tevékenységek alapján folyamatosan támogatják az AJKP-ban részt vevő tanulóikat. Az AJKP első évében a tanulók a középiskolai tanulmányaikat bármely középiskola nyelvi előkészítő évfolyamán, vagy két tanítási nyelvű oktatásban a 9. évfolyamon, vagy a kollégiummal szorosan együttműködő középiskola egyéves, AJKP előkészítő osztályában folytatják.

Az AJKP előkészítő évét elvégző diákok valamennyien nappali tagozatos, érettségire felkészítő középiskolai osztályban tanulnak tovább az integráló pedagógiai gyakorlat alapján úgy, hogy az egy osztályban tanuló AJKP-s tanulók létszáma nem haladhatja meg az osztálylétszám 30%-át. Ez az arány legfeljebb 50% lehet azokon a településeken, ahol maximum két – érettségit nyújtó – középiskolai osztály működik. Az előző mondatban foglaltak nem vonatkoznak azokra a cigány nemzetiségi nevelést, oktatást folytató középiskolákra, amelyeket részben vagy egészben a Magyarország Kormánya, mint alapító által létrehozott közhasznú nonprofit kft. fenntartóként működtet.

Az AJKP célja, hogy a középiskolai kollégiumok által alkalmazható eszközrendszer segítségével biztosítani lehessen, hogy a jelenleginél lényegesen nagyobb arányban tanulhassanak eredményesen nappali tagozatos, érettségit adó középiskolai osztályokban és ennek eredményeképpen minél nagyobb arányban folytathassák iskolai pályafutásukat a felsőoktatásban azoknak a szülőknek a gyermekei, akik megfelelnek a programba bekerülés jogszabályi feltételeinek.

Az AJKP-ban a középiskolai kollégiumok vállalnak felelősséget azért, hogy az AJKP-ba bekerülő tanulókat – AJKP előkészítő év esetén egyéves felkészítő munkát követően – szakközépiskolába vagy gimnáziumba beiskolázzák, és a program keretében nappali tagozatos osztályokban érettségi bizonyítványhoz segítsék őket, valamint közösen készített karriertervvel támogassák az érettségi utáni továbbtanulást valamely felsőoktatási intézménybe, vagy szakmaszerzést (technikusi vizsgát), illetve a sikeres belépést a munka világába.

Az AJKP-ban részt vevő intézményeknek fokozott erőfeszítést kell tenniük annak érdekében, hogy az AJKP jelentős mértékben hozzájáruljon a halmozottan hátrányos helyzetű, illetve rászoruló gyermekek társadalmi felemelkedéséhez.

A kollégiumunk meghatározott pedagógiai elvek és fejlesztési tevékenységek alapján 5 évig támogatja az AJKP-ban részvevő tanulókat, akik az előkészítő évet követően nappali tagozatos, érettségire felkészítő középiskolai osztályokban tanulnak tovább az inkluzív és az integráló pedagógiai program alapján.

A speciális programelemek alkalmazó kollégiumi programban biztosítunk minden olyan eszközt, amelyek segítségével nő az eredményesen tanuló, érettségit szerző, illetve a pályafutását a felsőoktatásban folytató tanulók száma.

A kollégiumi tantestület a hátrányos, illetve halmozott hátrányos helyzetű tanulók felemelése, esélyhez juttatása tekintetében sok éves tapasztalattal rendelkezik. A tantestület felelős azért, hogy

az AJKP-ba bekerülő tanulók egy éves szakszerű és gondos előkészítő munkát követően nappali tagozatos osztályokban érettségi bizonyítványhoz jussanak, illetve a diákok további elképzelésének megfelelően a munka, vagy a tanulás vonatkozásában közösen készített karriertervvel rendelkezzenek, és társadalmi mobilitásuk megvalósuljon.

24.2. Az AJKP-ban részt vevő kollégium feladatai

24.2.1. Az AJKP-ra épülő helyi kollégiumi pedagógiai program

A programban részt vevő tanulók sikeres tanulmányi előmenetele, szociális hátrányainak csökkentése, kulturális javakhoz való hozzáférése érdekében a támogató eszközrendszert az intézmény pedagógiai programjában önálló programként jelenik meg a felsorolt tevékenységek beépítésével. Az egyes tevékenységek és szolgáltatások bevezetése és alkalmazása az évente elkészítendő részletes feladatterv szerint történik.

Elsődleges célunk a tanulók érdeklődésének, motivációjának folyamatos fenntartása a sikeres tanulmányi előmenetelük érdekében, valamint az, hogy a szülők erőteljesebben ambicionálják a gyermeküket a továbbtanulásra. Komplex tevékenységrendszerrel, eszközrendszerrel biztosítjuk a szociális hátrányok csökkentését, a kulturális javakhoz való egyenlő hozzáférést, a multikulturális tartalmak közvetítését.

24.2.2. A nevelőtestület

Az AJKP-ban részt vevő pedagógusok kiválasztásakor a kollégiumnak törekednie kell arra, hogy az AJKP megvalósításába bevont pedagógusok képzettsége és kompetenciái összességében alkalmasak legyenek az AJKP program megvalósításához szükséges, a Kollégiumi nevelés országos alappogramban széles körű pedagógiai tevékenységrendszer megvalósítására.

A kollégiumi tantestület tagjai – ha eltérő mértékben is – de érintettek az AJKP-s tanulók fejlesztésében. Kiemelt szerepük van a csoportvezetőknek, akiknek képzettsége és kompetenciái megfelelnek a jogszabályokban megfogalmazott pedagógiai tevékenységrendszer megvalósításához

A kollégium nevelőtestülete

- elfogadja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat; törekszik arra, hogy egyénileg felmérje, megismerje, értelmezze és kielégítse szociális, kulturális és mentális igényeiket és szükségleteiket, képes a tanuló szüleivel/gondviselőjével és a tanulóval alkotó együttműködésre mindezen törekvések teljesülése érdekében,
- elfogadja, hogy a heterogén tanulócsoportok optimális, az egyéni fejlődést is elősegítő környezetet jelentenek a diákok számára és ennek megvalósítása érdekében összpontosítja képességeit,
- kész a kollégiumi nevelés, tanulás szociális közegének megismerésére; képes hatásainak értelmezésére és a szociális, pedagógiai befolyásolási lehetőségek kiaknázására a segítő partnerekkel együttműködve,
- jól felkészült saját tantárgyában vagy műveltségterületén, képes komplex műveltségterületi tanulói fejlesztő tevékenységekben gondolkodni, és látni a célok, a tartalom és a tanulásszervezés, valamint eredmények közötti összefüggéseket,

- érti, elfogadja az AJKP és a kollégiumi pedagógiai program prioritásait: ismeri és érti a személyre szabott nevelési szemléletmódot, vagy törekszik megismerésére, annak elfogadására,
- törekszik a személyre szabott nevelés gyakorlati megvalósítására, a nevelés tervezésében, megvalósításában, képes a tanulók egyéni fejlődési igényeire építve a tanulókat önálló, felelős fejlesztő tevékenységekre, tudáskonstruálásra ösztönözni; ismeri, érti a különböző szervezési módok lehetőségeit és korlátait, nem azonosítja a személyre szabottságot az egyéni munkával; képes kooperatív tanulásszervezés ösztönzésére, irányítására, törekszik a fejlesztő értékelés alkalmazására,
- kész a belső együttműködésre, kész együttműködni a munkájukat támogató és az AJKP-ban érintett szakemberekkel, különösen a mentorral, szociális munkással, mentálhigiénés szakemberrel, gyermekvédelmi szakemberrel, pszichológussal, továbbá a szülőkkel és a csoport vagy tanuló szűkebb társadalmi környezetével,
- kész az önértékelésre, nyitott mások értékelő visszajelzésére, képes a reflexiók alapján változtatni nézetein és gyakorlatán,
- pedagógiai kihívásként értelmezi a programban való részvételt, érdeklődik a pedagógus szakmában felmerülő új megközelítések, új módszerek iránt, kész ezekről párbeszédet folytatni és saját gyakorlatában kipróbálni,
- a programhoz való csatlakozásakor részt vesz egy érzékenyítő alapképzésen és rendszeresen továbbképzéseken.

Az egyes tevékenységek és támogatások éves tervezése során a megfelelő képzettségű és kompetenciájú humánerőforrás-igény áttekintése és a szükséges fejlesztések érdekében intézkedéseket teszünk a kollégiumi nevelők kompetenciáinak fejlesztésére, önfejlesztő programokon is részt veszünk az AJKP keretein belül.

Az AJKP kollégiumi nevelői csoport:

- szilárd pedagógiai alapelvekkel és értékrendekkel rendelkezik az AJKP vonatkozásában, elfogadó, együttműködésre törekvő,
- egyéni fejlődést elősegítő integrált környezetet biztosít a heterogén tanulócsoportok számára,
- nyitott a diákok háttérközegének megismerésére és befogadására, kész a jótékony befolyásolásra a fejlesztésben résztvevő partnerekkel együttesen,
- jól felkészült szaktanárok közössége, akik képesek a komplex fejlesztésre, látják a célok, a tanulásszervezés és a várható eredmények közötti összefüggéseket,
- elfogadja az AJKP és a kollégiumi pedagógiai program prioritásait, ismeri és érti a személyre szabott nevelési szemléletmódot,
- gyakorlott az egyéni fejlesztési terv készítésében, a tanulók egyéni fejlődési igényeire épít személyre szabottan (nem egyénileg) önálló tevékenységre inspirál, hatékony tanulási módszereket alkalmaz,
- képes a team munkára, a képzésben résztvevő szaktanárokkal, szakemberekkel, a mentorral, mentálhigiénés szakemberekkel, a pszichológussal, a fejlesztő pedagógussal, együttműködésben végzi a munkát a szülőkkel és a kollégium kapcsolatrendszerében leírt szervezetekkel.
- kész az önértékelésre, nyitott mások véleményére és képes változtatni,
- érdeklődik az új megközelítések, új módszerek iránt, igénye van a továbbképzésre,
- Jó gyakorlatokat alakít ki, képes átadni a jó gyakorlatokat átvenni és részt vesz az AJKP folyamatos fejlesztésében

24.2.3. Csoportszervezés

Kollégiumunk az AJKP-ba felvett tanulókat három féle módon szervezi kollégiumi, illetve foglalkozási csoporttá.

- Az AJKP 9. előkészítő csoportja homogén.
- A felsőbb évfolyamos AJKP-s tanulókat alacsonyabb létszám esetén integráljuk a nem AJKP-s tanulók csoportjába.
- Az AJKP-ban tanulók nem AJKP-s tanulókkal együtt alkotnak foglalkozási csoportokat a korrepetálások, speciális ismereteket adó tevékenységek, szakkörök és különböző rendezvények, sportkörök és különböző rendezvények mentén.

24.2.4. Együttműködés

A kollégium olyan kapcsolatrendszer működtet, amely a programban érintett valamennyi szereplőre kiterjed. Az AJKP komplex pedagógiai tevékenységét a jól összehangolt munka és a partnerszemléletű együttműködés hatja át

Az együttműködés területei:

- a képzésben résztvevő szaktanárok, szakemberek és szakszolgálatok,
- együttműködés a családdal: szülői értekezlet évente több alkalommal, a partner iskolákkal összehangolva, kollégiumi ellenőrzőfüzet használata, internetes közösségi portálok, levelező rendszerek, telefon használata, szülői elégedettségmérés, tanulói elégedettségmérés
- éves ütemterv szerint a 9. előkészítő évfolyamon havi egyeztetések a gimnázium és a kollégium között, szaktanári konzultációk, kapcsolattartás a felsőbb évfolyamokon az osztályfőnökökkel és a szaktanárokkal,
- együttműködés a középiskolákkal
- a diákokat és a teljes dolgozói kört érintő programok, műsorok,
- együttműködés az általános iskolákkal, beiskolázás kapcsán érintett általános iskolai igazgatók, osztályfőnökök, a felsőbb éves AJKP-s diákok iskoláinak igazgatói, a diákok osztályfőnökei,
- a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség tagja révén a megye kollégiumaival szervezett közös sport és művészeti rendezvények,
- Művelődési Központ, RÉV,
- a diákok gyermekvédelmi kedvezményről szóló határozatainak, a szülő iskolai végzettségéről szóló nyilatkozatainak kapcsán a települési önkormányzatok jegyzőivel
- a nemzetiségi önkormányzatokkal való kapcsolattartás,
- Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet Nemzeti Tehetség Programiroda
- a gyermekjóléti szolgálatokkal, gyermekotthonnal, lakásotthonnal szakellátó rendszerekkel való együttműködés a szociális háttér megismeréséhez, támogatási rendszerek kialakításához (árvaság, félárvaság, nevelőszülők),
- Szekszárd város civil szervezetei.
- együttműködés a fenntartóval, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Szekszárdi Tankerületével
- együttműködés a mentorral,
- együttműködés az AJKP-t megvalósító intézményekkel

Fejlesztési cél: nemzetközi partnerekkel történő kapcsolatfelvétel

24.3. Az AJKP fő folyamatai, a folyamatok céljai, indikátorai, működtetése során megvalósítandó tevékenységek, tevékenységcsoportok

(Az AJKP fő feladatai az éves feladattervező kulcsfolyamatai alapján)

Az AJKP fő folyamatok azok a kulcsfolyamatok, melyek együttesen és komplex alkalmazásban az AJKP céljainak elérését biztosítják. A fő folyamatokban meghatározott tevékenységcsoportokra vonatkozóan rögzített célok elérése érdekében a programban részt vevő intézményünk a

tevékenységek tervezésénél figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, valamint a tevékenységek megvalósítása során – azoknak a program célkitűzéseire való viszonya alapján – folyamatos fejlesztéssel biztosítja a tevékenységek hatékonyságát.

Igazodunk a célok elérését mérhető módon megjelenítő indikátorokhoz. Az egyes indikátoroktól való eltérés kizárólag az AJKP központi irányítója által kijelölt, szakmai háttértámogatást nyújtó szervezet egyedi mérlegelése alapján történhet.

A tevékenységek rendszerszemléletű, komplex alkalmazása az intézmény fejlesztése érdekében követelmény. A tevékenységek részletes tervezése az AJKP programban résztvevő mentor segítségével történik.

A tevékenységek céljainak elérését, az indikátorok teljesülését az Nkt.-ban foglaltaknak megfelelően évente értékeljük és erről beszámolót készítünk az OFI Nemzeti Tehetség Programiroda számára.

Az intézményi és programszintű helyesbítő tevékenységek meghatározása érdekében a program előrehaladásának felmérését szolgáló vizsgálatok megállapításait is figyelembe kell venni. A program előrehaladását szakmai monitor vizsgálja az intézménnyel együttműködve, a szakmai háttértámogatást nyújtó szervezet megbízásából, az intézményi és programszintű szabályozó tevékenységek meghatározása érdekében.

24.3.1. A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata

Cél: Olyan beiskolázási intézményi stratégia megalkotása, amelybe foglalt tevékenységek végrehajtásának eredményeképpen az intézmény a tanulót és szüleit eléri, és kellő motivációt képes kialakítani a leendő partnerekben a programba való belépéshez. Cél a program teljesítésére legalkalmasabb diákok megtalálása

Célindikátor:

Cél az egy évben maximálisan felvehető tanulólétszám felvétele, de annak eléréséig is törekednie kell a kollégiumnak arra, hogy legalábbis növekedjen a megelőző évhez képest a programba jelentkező tanulók száma.

Tevékenységek:

- stratégia készítése
- kapcsolati háló kiépítése és működtetése intézményi szinten a szülőkkel, általános iskolákkal, középiskolákkal, szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálattal, gyermekvédelmi szakellátó rendszerrel, önkormányzatokkal, nemzeti önkormányzatokkal, munkaügyi szervezetekkel, civil szervezetekkel stb.,
- szükség szerint kapcsolati háló kiépítése személyi szinten az érintett családokkal, tanulókkal,
- az intézmény sokoldalú bemutatása az érintett tanulóknak, családjaiknak,
- kapcsolattartás a fenntartóval
- a számításba jöhető diákok személyes megkeresése, évente növekvő számban (Tolna, Baranya, Somogy, Fejér, Bács- Kiskun megye)
- az érdeklődők adatainak pontos rögzítése, a válogatás megkezdése - december, január hónapban,
- ismerkedés, találkozás az érdeklődőkkel a kapott információk birtokában,
- a tanulók beiskolázásának előkészítése.
- általános iskolai adatbank tanév eleji aktualizálása,

- a pályázat megjelenését követően figyelemfelhívó e-mail, tájékoztató levelek küldése az igazgatóknak, osztályfőnököknek,
- települési útvonalterv készítése,
- a felkutatás elindítása szeptember végén- október elején,
- felkészülés a pályaválasztási kiállításra (terv a stand berendezésére, a tehetséges AJKP-ban tanulók felkészítése a kulturális műsorra, prospektusok, pályázati anyag előkészítése), majd a program bemutatása a pályaválasztási kiállításokon, ahol lehetőség van az osztályfőnökök, a tanulók és a szülők tájékoztatására,
- időpont-egyeztetéssel az iskolákban a program megismertetése, a felsőbb éves AJKP-sok prezentációt mutatnak be a volt iskolájukban, találkozás az érintett diákokkal és lehetőség szerint a szülőkkel, a kollégiumról készített film bemutatása,
- időpont –egyeztetés a szülőkkel, családlátogatások szervezése, (mint vendég) a szülői érdeklődés felkeltése és szinten tartása,
- Tájékoztatás és segítségnyújtás a pályázathoz szükséges dokumentumok beszerzéséhez (HH, HHH igazolások, kitöltendő pályázati adatlapok),
- kollégiumi nyílt nap szervezése, diák és szülő invitálása a nyíltnapra – a kollégium bemutatása, bepillantás a tanulók napirendjébe, részvétel a foglalkozásokon, a szülőknek tájékoztatás az iskolába jelentkezés módjáról is, (a képzés kódszáma, első helyen a gimnáziumi előkészítő osztályt kell jelölni)
- együttműködés a gimnáziummal: a megjelentek részt vehetnek a 9. előkészítő osztály óráin,
- segítség a pályázat megírásához és benyújtásához,
- a pályázatok beérkezése a pályázati kiírásban közzétett határidőig,
- a pályázat elbírálása jogosultság alapján, erről értesítés küldése,
- hivatalos jelentkezés a középiskolába, ennek a koordinálása,
- az iskolával együtt döntés a felvett tanulók személyéről, felvételi lista elkészítése és közzététele.
- A 7. és 8. osztályosoknál a MOTEL program adaptációját tervezzük.

Stratégia: marketingterv készítése, prezentáció, prospektusok, plakátok megtervezése és elkészítése, eljuttatása a célcsoportnak, pontos tájékoztatás a programelemekről, a diákok lehetőségeiről és az elvárásokról. A médiák bevonása a tájékoztatásba.

Motiváció: vonzó kép felállítása a programról, szülő és diák érdekeltté tétele, településbeli AJKP-s diáktól szerzett kedvező információk.

Kapcsolati háló: igazgatókkal, osztályfőnökökkel történő konzultáció, a diákok személyes megkeresése, települési önkormányzatoktól információ a szociális háttérrel, jegyzőkkal való kapcsolatfelvétel, a határozatok, nyilatkozatok kapcsán, levélben és telefonon történő folyamatos együttműködés, kapcsolatfelvétel a munkaügyi központ pályaválasztási börzéinek szervezőivel

24.3.2. **Felkészítés folyamata az AJKP-ban való részvételre**

Cél: Részvétel a középiskolai életre való felkészítésben, olyan tevékenységek tervezése és megvalósítása, amelyek – együttműködésben a tanuló családjával és általános iskolájával – az AJKP előkészítő évre, illetve nyelvi előkészítő évre készítene fel az általános iskolai tanulmányok befejező szakaszában, illetve az AJKP első évében.

Célindikátor:

A megelőző évekhez képest nő a tanulók és családjaik ismerete a programban történő részvétel feltételeiről, a programban résztvevő 9. évfolyamos tanulók iskolai sikerességét jelző folyamatokban pozitív irányú változás tapasztalható. Akár már az általános iskolai tanulmányok időszakában, de az AJKP első évét megelőző nyáron feltétlenül a középiskolai életre való felkészítés támogatása érdekében végzett tevékenységek: a tanuló felkészítése, tanulmányi, kulturális, mentális

szempontból pedagógiaiilag tervezett foglalkozások, illetve egyéb más formák keretében a családokkal együttműködve.

Az előkészítő év célja a hátrányok kompenzálása, sikeres felkészítés, alapozás a középiskola négy évére, az év végén átvétellel a tanuló bekerül a szekszárdi érettségit adó középiskolák egyikébe és a tanév végén be is iratkozik

Tevékenységek:

- a leendő 9. előkészítő osztályos AJKP-sok gólyatáborban való részvétele, bemeneti mérés készítése,
- beköltözés a kollégiumba, tanévkezdés,
- a kollégiumi és az iskolai beilleszkedés segítése, a házirend és a szabályzatok ismertetése, a város megismertetése,
- család és a gimnázium /kollégium jó együttműködése, folyamatos kapcsolattartás,
- a tantárgyak tanulásának rendje, a tanulás módszertan alapelemeinek megismertetése,
- folyamatos részvétel az önálló tanulást fejlesztő foglalkozásokon,
- egyéni beszélgetések,
- önismereti tesztek kitöltése és értékelése a reális énkép kialakulása céljából,
- a kollégiumi házirend következetes betartását szolgáló tevékenységek,
- a középiskolás életre történő felkészülés, a kulcskompetenciák fejlesztése, eszközjellegű kompetencia foglalkozások (szövegértés, kommunikáció...), szakkörök, kommunikációs tréningek, szaktárgyi korrepetálásokon való részvétel,
- életkorhoz igazított élményszerű, élményszerző módszerek alkalmazása, (kollégiumi rendezvényekre való közös felkészülés, előadás, projekt, témahét, moduláris rendszerű fejlesztés, kooperatív módszer, drámapedagógia)
- multikulturális rendezvények, különböző kultúrák bemutatása,
- városi kulturális rendezvényeken való részvétel, az élmények közös feldolgozása,
- tanulmányi kirándulások,
- integrációt segítő kollégiumi programokon való aktív részvétel,
- IPR alkalmazása, szocializációs szint emelése szociális kompetencia fejlesztéssel,
- hétfégi közös program a szülőkkel, (kirándulás, közös főzés, vidám vetélkedő, kollégium szépítése)
- pályaorientációs tanácsadás a munkaügyi központ munkatársainak közreműködésével,
- pályaorientációs tevékenység: csoportfoglalkozás keretein belül, (Tájékozódás az internet segítségével iskolai honlapokon, Pálya.hu –n levő pályaalalmassági tesztek személyiségtesztek kitöltése, értékelése)
- a diák választásának megismerése, a vágyak és a valóság összhangba hozatala, a lehetőségek és a követelményrendszer pontos felvázolása,
- az előkészítő osztályosok látogatásának megszervezése a szekszárdi pályaválasztási kiállításra és az ehhez kapcsolódó rendezvényekre, és bemutatókra,
- tájékoztató foglalkozások a középiskolák pályaválasztási felelőseinek részvételével,
- részvétel a partneriskolák nyílt napjain,
- felsőbb éves AJKP - s tanulóink tájékoztatója iskolai tapasztalataikról,
- a választható iskolákról adatok gyűjtése, pályaválasztási projekt munka /plakát vagy portfólió készítése a megjelent cikkekből, prospektusokból és a honlapokon található információkból,
- fontos információk beszerzése a „választott” iskolákban,
- a szülőértekezlet a döntés előtt,
- a megfelelő középiskola megtalálása,
- a megfelelő iskola kiválasztása, döntés,

- az átvétel előkészítése, a továbbtanulási portfólió elkészítése, az átvétel koordinálása és (család, iskola, kollégium együttműködése)
- tanulók átvétele, majd beiratkozás a választott középiskolába, minden előkészítő beiratkozik valahova.

24.3.3. **Bemeneti mérés folyamata**

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely megalapozza a tanuló fejlesztése érdekében végzett pedagógiai munka tervezését.

Céлиндikátor: Olyan adaptált mérések-értékelések elvégzése, melyek eredményei 100%-ban beépülnek az egyéni fejlesztési tervekbe. Az első mérések elvégzése és értékelése, a tanuló megismerése és a fejlesztéshez szükséges tervezés, az érdeklődés felmérése, pszichológiai mérés

Tevékenységek:

- mérőeszközök kiválasztása, összeállítása,
- tantárgyi felmérések számítógépes programok segítségével (BEST) a gyakorlás napi lehetőségeinek biztosítása (mérőszoba),
- tanulási stílus mérése,
- tanulás motívumai mérése,
- iskolai motiváció mérése,
- vizsgaszorongás mérése,
- szociális készségek mérése,
- eszközjellegű kompetenciamérés,
- pszichológiai mérés
- az értékelés eredményeinek alapján a fejlesztési szükségletek meghatározása, az egyéni fejlesztési tervek elkészítése.

24.3.4. **Az egyéni fejlesztés folyamata**

A kollégiumi nevelőtanár koordinálja a fejlesztésbe bevont partnerek részvételével.

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely során a tanuló egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztésben részesül. A tanuló hozzájusson minden olyan tárgyi eszközhez, foglalkozáshoz, szabadidő eltöltését szolgáló színvonalas rendezvényhez, szolgáltatáshoz, amelyek igazodnak az egyéni szükségleteihez és személyiségét fejlődési pályára állítják

Céлиндikátor:

A tanulók egyéni fejlesztési terveiben megfogalmazott összes cél a csoportra vetítetten legalább 80%-ban teljesül.

egyéni portfólió (mind az 5 évfolyamon) melynek része az egyéni fejlődési napló és a tanuló minden fejlesztést szolgáló egyéb produktuma. Minden AJKP-s diák esetében nyomon követhető a fejlesztés tárgya a fejlesztést végző szakember neve, a fejlesztés helye, időpontja, mely alapján a fejlesztés tempója, iránya pontosan kijelölhető.

Tevékenységek:

- egyéni fejlesztés eljárásrendjének megalkotása és működtetése,
- ütemterv készítése az egyéni fejlesztési terv kialakításához,
- egyéni megállapodás a tanulók tanulmányi és egyéb céljairól,
- egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, a tehetségfejlesztés érdekében; a tervek megvalósulásának érdekében differenciált tanulásszervezés,

- folyamatos visszajelzés a tanuló egyéni haladásáról és a továbblépés lehetséges irányairól (egyéni fejlesztési tervek és napló, szöveges értékelés, számszerű eredmények), az egyéni fejlesztési tervek alapján szervezett tantárgyi képességfejlesztő programok.
- a fejlesztés megvalósításának szinterei: kollégiumi tanórák, foglalkozások, szabadidős programok,
- fejlesztési stratégia a tanárok részéről, amely az adott terület éppen aktuális cél- és követelményrendszerére épül,
- a diagnosztizáló értékelés folyamatos alkalmazása a továbbhaladás segítésének érdekében,
- szöveges értékelés felhasználása félévkor és évvégén (9. előkészítő évfolyam egyéni tempó biztosítása az aktuális fejlettségi állapot figyelembevételében)
- tantárgyi képesség fejlesztési programok (rendhagyó irodalom óra, külföldi utazások prezentálása),
- egyéni tempó biztosítása az aktuális fejlettségi állapot figyelembevételével,
- havi AJKP egyeztető megbeszélés.

24.3.5. Az egyéni fejlesztés eszközrendszere

Cél: Olyan eszközrendszer biztosítása, amely a tanuló egyéni fejlesztését szolgálja.

Olyan foglalkozási struktúra kialakítása, amely a célcsoport fejlesztését szolgálja a fejlesztésben résztvevő összes szereplő és a meglévő kapcsolati háló segítségével.

Céлиндikátor: Az egyéni fejlesztési naplóban, az eszközrendszerben rendelkezésre álló támogatások igénybevétele 100%-ban nyomon követhető. A tanórákon, a fejlesztő foglalkozásokon, a szakkörökön, a korrepetálásokon való megjelenés és aktív részvétel, pozitív visszajelzések a tanulókról.

Tevékenységek:

Esélyegyenlőséget elősegítő tevékenységek:

- az alapprogramban meghatározott kompetenciák fejlesztése,
- szaktárgyi korrepetálások a közismereti tárgyak vonatkozásában,
- tanulási motivációt fejlesztő tevékenységek,
- kulcs-és eszközjellegű kompetenciafejlesztő foglalkozások (szövegértés, realika, angol, német),
- előítéletek kezelése, identitás artikulálása és erősítése,
- multikulturális tartalmak közvetítése,
- tantárgyi felmérések, tesztek számítógépes programok segítségével a gyakorlás napi lehetőségeinek biztosítása (mérőszoba),
- tanulásmódszertan, tanulási technikák tanulása, érdeklődést felkeltő előadások, szabadidős foglalkozások keretében, ÁKOFÉ módszer alkalmazása,
- heterogén csoportok működtetése, roma és nemzetiségi estek szervezése és közösségépítő kirándulások,
- egymás megismerésének lehetősége, csoportfoglalkozások, tematikus foglalkozások keretében,
- az egyéni és a közösségi identitás erősítése szituációs és drámajátékok beépítésével (minden diák találja meg a helyét a kollégiumban, tudja, hogy közösségi szinten ki ő),
- multikulturális programokon való részvétel intézményi és városi szinten egyaránt,
- bekapcsolódás az alkotó művészetbe,
- kortárssegítés, tanulópárok alakítása elsősorban tantárgyi segítségnyújtás céljából,
- szereplési lehetőséggel összekapcsolt együttműködés (táncsoport, közös zenélés, irodalmi színpad), projekt, témahét, tevékenységközpontú foglalkozások,
- tanári patrónusi rendszer működtetése

- programban résztvevő tanulók mentortanára a tanulmányi eredmény javulása érdekében tevékenykedik, munkája nyomán csökkenek a hiányzások, a bukások és a lemorzsolódások száma, segít a pályaorientációban a reális pályaválasztásban, a kamaszkori problémák megoldásában, támogatja a sikeres életvezetést, rendszeresen konzultál a diák tanáraival, látogatja a diákokat a kollégiumban és a családnál,
- önismereti foglalkozások, szituációs vagy dráma játékok beépítésével a helyes önértékelés és önbizalom kialakítása érdekében, kérdőívek kitöltése, önismereti játékok, mentálhigiénés segítség,
- a diákönkormányzat hatékony működése (szabadidős programok megszervezése, gólyaavató, farsang), diákrádió működése (szervezés, szerkesztés, önkiszolgáló tevékenységek).

24.3.6. Pedagógiai környezet

Cél: Olyan pedagógiai környezet megteremtése, amely környezetben a tanuló fejlődése a leghatékonyabb módon folyik. Kiegyensúlyozott, nyugodt, kényelmes, hangulatos tanulószobák működtetése tanári irányítással. Olyan inkluzív pedagógiai környezet megteremtése, melyen a tanuló fejlődése a leghatékonyabban folyik. A felzárkóztató, tehetséggondozó lehetőségek maximális kihasználása, a tanuláshoz szükséges IKT eszközök (számítógépek, projektor, szoftverek használata DVD, interaktív tábla, internet), CD-lejátszó, könyvtári anyagok biztosítása, lehetőség adása az egyéni tanulási igények (lakószoba, társalgó, félreeső nyugodt helyek, könyvtár,) megvalósítására.

Célindikátor: A tanulók több mint 50%-a javít az előző félévi tanulmányi átlageredményén, vagy az AJKP csoport összesített átlaga meghaladja az előző félévi átlageredményét, mindaddig, amíg el nem éri a 3,5-et, amit tartani kell az érettségi időpontjáig. a tanulási motiváció növekedése, a bukások számának csökkenése, a diákok többségénél a rövidtávú tanulmányi célok teljesülése, a csoportátlag javulása az előző félév átlagához képest.

Tevékenységek:

- Inkluzív pedagógiai környezet megteremtését szolgáló módszertanok, valamint a tanuló egyéni és csoportos felkészülését támogató tanulásszervezési keretek alkalmazását támogató tevékenységek
- kooperatív alapelvek mentén szerveződött tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül, kooperációra épülő tanári fejlesztő műhelyek keretében),
- projektmódszer alkalmazásával szerveződő tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül),
- Könyvtárhasználati foglalkozások,
- számítógépes kurzusokon való részvétel,
- a csoportfoglalkozások adott témájának élményszerű, játékos, kooperatív feldolgozása,
- közös projektek (főzés, folyosódíszítés, közös produktum készítése, tánctanulás, kirándulás témahét),
- mentálhigiénés műhelyek megfelelő szakemberek bevonásával a tanulók értékelésébe, esetmegbeszélések, hospitálások, problémamegoldó fórumok szervezésével,
- a szülők inspirálása az otthoni egészséges tanuló környezet kialakítására (legyen egy zúg, asztal, szék, fény), ötletek adása, családlátogatás,
- drámapedagógia alkalmazása az érdeklődés és a tanulási motiváció fenntartása érdekében, az optimizmus, az elköteleződés és a teljesítményre való törekvés ösztönzésére,
- tevékenységközpontú tanulási és tanítási eljárások, próbatanórák, a mindennapi gyakorlati életben történő eligazodás segítése, disputajátékok, tolerancia tréningek, kiállítások diák munkákból.

24.3.7. A tanuló mérés és értékelés folyamata

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely során a tanulói teljesítmény mérése és értékelése a tanuló fejlesztését szolgálja.

Célindikátor: Olyan, az intézményben kifejlesztett vagy adaptált mérések és értékelések elvégzése minimum évente egy alkalommal, amelyek eredményei 100%-ban beépülnek az egyéni fejlesztési tervekbe. A tanuló értékelése, az értékelésről történő visszajelzés minden esetben szükséges valamennyi érintett partner számára. A kompetencia alapú fejlesztés elengedhetetlen eszköze az egyéni képességek feltérképezése, a fejlesztési törekvések kiértékelése, sőt a fejlesztésben résztvevők bevonása az értékelés továbbfejlesztésének folyamatába. Ez biztosítja a fejlesztés számára minél inkább felhasználható, a fejlesztésben részt vevők számára érthető visszajelzéseket.

A tanuló értékelése, az értékelésről történő visszajelzés tevékenységei:

mérőeszközök kiválasztása, kifejlesztése, adaptálása, a mérési rendszer eljárásrendjének kialakítása és rögzítése az intézmény tanévenként elkészítendő feladattervének mellékleteként

az intézmény által kifejlesztett, vagy adaptált mérőeszközök használatával, rögzített eljárásrend szerint a mérések elvégzése:

kulcskompetenciák és kognitív ismeretek egyéni, intézményi és országos standardokkal is összevethető mérése,

a tanuló szociális helyzetének felmérése,

az értékelési eredmények alapján a támogatási, fejlesztési igények és szükségletek azonosítása,

hatékony tanulómegismerési technikák alkalmazása (spontán és tudatos, pl.: interjú, kérdőív, megfigyelés, dokumentumelemzés),

a tanulók és családjaik bevonásával a mérésekkel összefüggő visszajelzési rendszer kialakítása, fejlesztése.

korszerű programcsomagok alkalmazása,

- az öt részből álló adaptált mérőanyag használata,
- helyi tantárgyi felmérések (magyar, szövegértés, matematika),
- a mérések tartalma, ideje, értékelése rögzítésre kerül az intézmény minőségi irányítási programjában,
- a kulcskompetenciák és a kognitív ismeretek mérése, értékelése összevetésre kerül az országos standardokkal,
- a tanulók szociális helyzetének felmérése helyi mérőanyag segítségével,
- szociometriai mérések,
- a tanulók produktumainak elemzése,
- kooperatív módszer, projekt, dráma, kommunikációs gyakorlatok, tesztek, kérdőívek, stressz kezelési technikák alkalmazása
- szülő és tanuló elégedettségi kérdőív kiértékelése,
- szakemberek /pszichológus, fejlesztőpedagógus bevonása.

24.3.8. Pályaorientáció

Cél: Olyan folyamat kialakítása és működtetése, amely a tanuló irányultságának megfelelő életpálya sikeres építését szolgálja. A szakmához, pályához kötődő alapvető ismeretek feltérképezése, a tanulók irányultságának, képességeinek, érdeklődésének megfelelő orientálás.

Célindikátor: A programban tanulók legalább az érettségit megelőző két tanévre rendelkeznek karriertervvel – célokkal, azok elérését szolgáló tevékenységekkel –, mely célokat minden tanuló eléri az érettségi időpontjáig.

A diákok jól ismerik a választott szakma, pálya jellegzetességeit, a 11. évfolyamtól tudatosan készülnek, megragadnak minden kollégium és iskola adta lehetőséget a fejlődés, szolgáltatásokat

vesznek igénybe (megyei könyvtári tagság, ECDL vizsgára való felkészülés). Tanári segítséggel egyéni célokat határoznak meg, karriertervet készítenek, mely a 11. évfolyam kezdetétől az érettségi vizsgáig tart.

A továbbtanulási és munkavállalási célok kijelölése érdekében a **tanuló két tanévvel az érettségi előtt a nevelésében érintettekkel közösen karriertervet készít az egyéni fejlesztési terv keretei között**, mellyel összefüggésben megvalósítandó tevékenységek:

- karrierterv készítése a célok, részcélok rögzítésével, amelyből a diák pontosan tudja honnan hova szeretne eljutni
- karrierterv céljainak elérését szolgáló tevékenységek megvalósítása,
- karrierterv értékelése és korrekciója.
- életpálya-építés kompetenciafejlesztés 11. és 12. évfolyamon,
- pályaaorientációs projektek szervezése
- önismeret fejlesztés, a tanuló ismerje meg saját adottságait, képességeit, lehetőségeit,
- a pályaismeret növelése, a hivatások összegyűjtése, bemutatása, tablókészítés,
- a tanulók irányultságának meghatározása érdekében pályaválasztási börszék, nyílt napok és az Educatio pályaválasztási és szakma kiállítás rendezvényének látogatása,
- pályaaalkalmassági tesztek kitöltése,
- szóróanyagok megismertetése (szülő, diák) a választott szakma vagy pálya vonatkozásában,
- munkaügyi központ által tartott pályaaorientációs foglalkozások, mérések, életpálya – építés foglalkozások
- a tanulók felkészítése felsőoktatási tanulmányokra
- az Alma mater program helyi körülményekre történő adaptációja.

24.3.9. Az AJKP folyamatos fejlesztése

Cél: Olyan folyamat kialakítása, amely az intézményben megvalósított AJKP alapú kollégiumi program fejlesztését szolgálja.

Célindikátor:

Folyamatosan nagyobb az intézménybe jelentkezők száma, mint a felvehető maximális létszám.

Folyamatosan nő a programba felvettek száma az évente meghatározott évfolyamonkénti maximális létszámig.

Érettségit szerez az AJKP keretében a programban résztvevő, az utolsó tanévig eljutó tanulók minimum 90%-a.

A programban részt vevő diákok legalább 15%-a középfokú nyelvvizsgát tesz, valamint jogosítványt szerez és számítógép-kezelői tanfolyamot teljesít.

A programban végzett diákok körében öt év átlagában számítva növekszik a felsőoktatási intézményekbe felvett diákok aránya, legalább az 50% eléréséig.

A program folyamatos fejlesztése érdekében intézményen belüli és intézmények között végzett tevékenységek, melyek kiterjednek a program tervezésére, folyamatos belső ellenőrzésére, értékelésére és a tapasztalatok alapján történő továbbfejlesztésére:

- az AJKP fejlesztési stratégia és eszközrendszer (humánerőforrás, szabályozás, tevékenységek) kialakítása és működtetése,
- évente készítendő feladatterv részeként programfejlesztési feladatok meghatározása,
- a mentori beszámolók, a monitori visszajelzések és a program előrehaladásának értékelését szolgáló tevékenységek hasznosítása a programfejlesztés érdekében,

- a horizontális tanulás működtetése a programban részt vevő intézmények között és az intézményben futó programon belül az intézményfejlesztés érdekében (többek között a jó gyakorlatok leírása, adaptálása, fejlesztő csoportok működtetése a programban részt vevő intézményen belül és intézmények között),
- a programban keletkező adatok visszacsatolása a programfejlesztés folyamatába.
- a csoportvezető tanárok és a fejlesztést segítőik folyamatos képzése, önképzése,
- a pedagógiai munkát segítő szakemberek növekvő óraszámában történő alkalmazása (pszichológus, fejlesztő pedagógus, AJKP-mentor-ifjúságsegítő, mentálhigiénés szakember, művészetoktatási szakemberek),
- szociális és érzelmi védőháló működtetése a fejlesztésekben résztvevő szakemberek által,
- a program helyi gyengeségeinek feltérképezése, a továbbfejlesztés lehetőségének évenkénti meghatározása a feladattervező alapján,
- a mentori jelentések, monitorok közös feldolgozása, megbeszélése, az abból adódó feladatok kijelölése, végrehajtása,
- törekvés a jó gyakorlatok kidolgozására, kihasználva a többcélú intézményből adódó lehetőségeket (általános iskola – beiskolázás, gimnázium – speciális ismerteket adó fejlesztő foglalkozások, programok),
- rendszeres kapcsolattartás az AJKP, AJKSZP hálózattal,
- más intézmények jó gyakorlatainak átvétele és alkalmazása,
- OFI Nemzeti Tehetség Programirodával való kapcsolattartás.

24.4. **AZ AJKP programot megvalósító pedagógiai tevékenységek az egyes évfolyamokon**

Az AJKP pedagógiai tevékenységek megvalósításához a költségek fedezetét a program támogatására nyújtott finanszírozási keret teszi lehetővé.

24.4.1. **Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 9.,előkészítő évfolyamán**

I. Az önismereten alapuló, önálló tanulást segítő fejlesztés

Időkeret: tanulószobai keretekben kiscsoportos és egyéni fejlesztés keretében

Cél: A tanulás tanulása, a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezése és szabályozása, megismerni a tanuló tanulási és magatartási szokásait, nehézségeit, egyéni tanulási stílusát. Segíteni a sikeres, személyre szabott tanulási technikák elsajátítását, erősíteni a tanulási motivációt. Hatékony időbeosztás kialakítása, az egyenletes tanulási ritmus beépülése a napirendbe.

Módszerek, eszközök: erősségek, gyengeségek feltérképezése, kooperatív tanulás, páros tanulás – opponáló társ, facilitáló interjú, napi szintű pozitív megerősítés, kérdőívek, mérések, kiscsoportos beszélgetések, szituációs játékok

A TÁMOP 3.3.8 - 12/2-2012-0032 projekt keretében a TAN-TAN tanulásmódszertani jó gyakorlat adaptálása keretében a tanítás tanítása havonta egy órában

II. Anyanyelvi és idegen nyelvi kompetencia fejlesztés (angol és német nyelv)

Időkeret: 36 – 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: A két tárgy (magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv) hiányosságainak felmérése, a hiányok pótlása, gyakorlása, a helyesírási készség fejlesztése. A gondolatok, érzések és tények szóbeli és

írásbeli formában történő kifejezése és értelmezése képességének kialakítása – szövegértés – szöveg- alkotás, értő olvasás.

Módszerek, eszközök: kérdőíves felmérés, kooperatív és projekt módszer, interaktív óra, drámajáték, logikai feladványok, játékos problémamegoldás, nyelvi kommunikációs gyakorlatok, szókincsbővítés, mesék, tanulságos történetek feldolgozása és eljátszása, anyanyelvi játékok, hallás utáni szövegek megértése.

III. Matematikai és digitális kompetencia fejlesztés

Időkeret: 36 – 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: Az alapl műveletek rutinszerű használata a fejben és írásban végzett számítások során, a különféle, mindennapi problémák megoldásához szükséges logikai gondolkodás fejlesztése, az elektronikus média alap szinten történő, de magabiztos és egyre kritikusabb alkalmazása a tanulásban, a kommunikációban és a szabadidőben.

Kiemelt cél: ECDL vizsgák elkezdése – START és egyéb modulok

Módszerek, eszközök: tesztek, szöveges feladatok, ismétlésen alapuló gyakoroltatás, kooperatív és páros munka, logikai feladványok, gyűjtő munka, kutató módszerek alkalmazása, egyszerűbb digitális produktumok készítése.

IV. Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése – személyes és társas kompetenciák

Időkeret: 36 óra

Cél: A reális énkép kialakítása, egészséges önértékelés, önszabályozó képesség. A tanuló képes legyen másokkal együtt dolgozni, mások érzelmeit felismerni, társas kapcsolatait irányítani, legyen megfelelően árnyalt a stílusa, ismerje az etikett alapvető szabályait, kezelje érzelmeit, legyen kezdeményező, találja meg az együttműködés és a versengés összhangját.

Módszerek, eszközök: csoportmunka, drámapedagógia, kooperatív, tesztek, kérdőívek, kommunikációs gyakorlatok, stressz kezelési technikák kommunikatív, együttélési, érdekérvényesítő képességek fejlesztése. *Viselkedési* normák: személyes viselkedés - konfliktuskezelés, üdvözlés, segítség másokon, asszertivitás, mérsékelt hangnem használata, testbeszéd, viselkedéskultúra. *Önmagával* szembeni viselkedés követelményrendszer ismerete és vállalása, etikus viselkedés, érzelmek kifejezése, felelősség a tanulásban, kapcsolatokban.

Feladatvállalással kapcsolatos viselkedés - megfelelő kommunikáció feladatvégzés közben, tartós figyelem, csoporton belüli aktivitás, mások előtti szerepvállalás. *Környezettel* szemben tanúsított viselkedés: egészséges életmód, életvitel szerinti napirend - szervezés, környezet megóvására irányuló tevékenységek, helyes étkezési szokások tudatosulása,

V. Pályaorientáció, integráció a továbbhaladás érdekében

Időkeret: 36 óra

Cél: A reális önismereten alapuló iskola - és pályaválasztás, a különböző tevékenységi körökben, programokon való aktív részvétel, amely lehetővé teszi a széleskörű ismeretszerzést, a hálózati tanulás eszközrendszerének beépülése a tanulási folyamatba, a különböző pályairányok, tudományterületek és szakmák, intézmények megismerése.

A helyes pályairány napi szintű támogatása, a képességeknek és az igényeknek egyaránt megfelelő iskolaválasztás segítése, megismertetni a tanulókat a lehetőségeikkel és a követelményrendszerrel

Módszerek, eszközök: az érdeklődés feltérképezése – kérdőívek, személyiségtesztek, pályaalakmassági tesztek, pályaválasztási kiállításokon való részvétel, a választható középiskolák követelményrendszerének megismerése az iskolalátogatások során, egyéni, társas, kiscsoportos munka, a pálya irányába való motiváció fenntartása, indokolt esetben a pályakorrekció támogatása, kreativitást fejlesztő feladatok, az önkifejezés formáinak szélesítése, inspiráció az egyéni, alkotó munkára, csapatjátékok, önálló alkotások, produktumok létrehozása – esetleges kiállítása.

Kiemelt cél: A tanulók általi, igényesen összeállított **továbbtanulási portfólió** elkészítése. Az általános iskolai és az előkészítő évfolyam ideje alatt keletkezett tanulóval kapcsolatos anyagok összegyűjtése és rendszerezése: önéletrajz, hivatalos dokumentumok, a tanuló fejlődését bizonyító értékelések, produktumok, versenyeredmények, kiegészítő információk.

24.4.2. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 9. évfolyamán

I. Idegen nyelvi kompetencia fejlesztés – az alapfokú nyelvvizsgákra történő felkészítés

Időkeret: 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: A tanulók képesek legyenek az egyszerűbb információkat megérteni és átadni, az alapvető interakciókban sikerrel részt venni, a tanárral és a társakkal a célnyelven együttműködni. Alakuljon ki az igény a foglalkozásokon kívüli idegen nyelvi hatások (pl.: reklám, popzene, film) hasznosítására.

Módszerek, eszközök: a különböző élethelyzetek, szituációk élményszerű feldolgozása, a célnyelven történő színházlátogatás, filmnézés, pop dalok fordítása, dialógusok éles helyzetekben – pl. párbeszéd külföldi diákokkal

II. Digitális kompetenciafejlesztés

Időkeret: 36 óra

Cél: Az info – kommunikációs technológiák elemeinek tudatos alkalmazása. Adatok, információk kezelése, értelmezése. A tanuláshoz szükséges és a tanuláson kívüli információk, gyűjtése, rendszerezése és kritikus válogatása. A projekt alapú tanulás elsajátítása.

Kiemelt cél: további ECDL modulok sikeres befejezése.

Módszerek, eszközök: segítségadáson és -nyújtáson alapuló páros és kiscsoportos munka, önállóságra ösztönzés, projektkészítés, kutatómunka, kérdőívek és egyéb felmérések feldolgozásába való bekapcsolódás.

24.4.3. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 10. évfolyamán

I. Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése

Időkeret: 36 óra

Cél: Az együttélési készségek, kötődési-kapcsolatkezelési képességek fejlődése, a közösségben elfoglalt jó pozíciók megerősítése. Stabil társas kapcsolatok működtetése, a környezet iránti érdeklődés felkeltése, aktív részvétel a csoportmunkában, segítség elfogadása és nyújtása, a

tolerancia fejlesztése, környezet iránti érzékenyítés, a tanuló önmagára irányuló kritikai gondolkodásának továbbfejlesztése, az iskolai és csoportbeli szerepvállalás erősítése.

Módszerek, eszközök: pozitív megerősítés, kooperatív technikák alkalmazása, buzdító, rávezető interjúk, szerepjátékok, történetek megbeszélése, esetmegbeszélések, drámajáték, élménybeszámolók, prezentációk készítése.

II. Idegen nyelvi kompetenciafejlesztés (angol, német)

Időkeret: 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: Alap- és középfokú nyelvvizsgára való felkészítés, az eddigi tudásra épülő, továbbfejleszthető nyelvi stratégiák használata, a nyelvvizsgák szintjének megfelelő anyagok tudatos gyakoroltatása. Szókincsbővítés, ösztönzés a beszélgetések kezdeményezésére, a mindennapi élethez kapcsolódóan különböző témákról szóló szövegek megértése, a szövegalkotás folyamatos gyakorlása.

Módszerek, eszközök: játékos, motivációt erősítő feladatok, nyelvvizsga tesztek, hanganyagok által történő gyakorlás, közös projektek készítése az adott nyelvet beszélő országokról, hivatalos dokumentumok kitöltésének gyakorlása, rövid, közérdekű írások készítése

III. Digitális kompetenciafejlesztés

Időkeret: 36 óra

Cél: Pozitív attitűd a világhálózhoz és annak etikettjéhez, levelező és egyéb rendszerek, alkalmazások, rutinszerű, tanuláshoz illeszkedő használata. A multimédiás technológiájú információk biztos keresése, értékelése, bemutatása, átadása, internetes kommunikáció. A különböző hálózatokban – szakmai és közösségi - való aktív részvétel.

Kiemelt cél: az ECDL modulok (legalább START) befejezése.

Módszerek, eszközök: az alapvető számítógépes alkalmazások használata, adatok, fogalmak magasabb szinten történő rendszerezése, megfelelő segédeszközök - PPT, különböző grafikonok - használata, multimédiás projektek készítése.

24.4.4. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 11. évfolyamán

I. Idegen nyelvi kompetenciafejlesztés (angol, német)

Időkeret: 36 óra kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Cél: agyfokú jártasság a különböző élethelyzetek témaköreiben, levélírás, hivatalos dokumentumok helyes kitöltése, különböző szakszövegeknek minősülő írott szövegek olvasása és megértése, valamint a különböző célokat szolgáló szövegek alkotása, a középfokú nyelvvizsgára való tudatos készülés, illetve annak megszerzése.

Módszerek, eszközök: a követelményeknek megfelelő szintű tesztek kitöltése, különböző témájú idegen nyelvi hanganyagok hallgatása, az azokhoz kapcsolódó feladatok megoldása, kérdések alapján történő feldolgozás, szövegértési feladatok, szituációs gyakorlatok, képleírás

III. Életpálya építési kompetenciák, vállalkozói kompetenciák

Időkeret: 36 óra

Cél: A társadalom kulcsfolyamatainak tudatosítása, az alapvető társadalmi normák, szerepek megismerése, szabálykövetés, önszabályozás, önreflexió. A pályák, szakmák mélyebb ismerete, külső tényezők által kiváltott újítások elfogadása, támogatása, alkalmazásának képessége, egészséges jövőkép. Döntéshozatal a leendő pálya irányába, egyéni felelősségvállalás a saját – pozitív és negatív cselekedetek iránt. A konkrét célok kitűzése, az azokhoz vezető utak meghatározása. A sikerorientált személyiségjegyek beépítése. Hatékony személyközi kapcsolatok a saját célok elérése érdekében, a lehetőségek pontos ismerete, az egyéni pályairányokhoz illeszthetőségének felismerése. A saját tevékenység – tervezés, szervezés, elemzés, kommunikáció, cselekvés, eredményekről való beszámolás, értékelés, dokumentálás készsége. Projektek kidolgozásához és végrehajtásához szükséges magas szintű készségek, kockázatok felmérése a saját jövő vonatkozásában és annak vállalása is.

Módszerek, eszközök: helyi és országos pályaválasztási és szakma kiállításokon való részvétel, saját személyre vonatkozó helyzetértékelő kérdőívek elemzése, munkavégzéshez, munkavállaláshoz, társadalmi – gazdasági folyamatokhoz köthető esetek szimulálása és analízisa, esetmegbeszélések, vitás szituációk generálása

24.4.5. Kulcskompetenciák fejlesztése az AJKP 12. évfolyamán

I. Érettségire felkészítő csoportos/ egyéni, személyiségkomponensekre irányuló és szaktárgyi fejlesztések

Tantárgyak: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek, informatika, természettudományok és igény szerint egyéb tantárgy kiscsoportos és/vagy egyéni fejlesztés keretében

Időkeret: 33 óra tantárgyanként, egyéni igények alapján

Cél: Sikeres próba érettségik az iskolákban, eredménnyel záruló vizsgahelyzetek megélése „élesben”, a megfelelő rutin megszerzése, az egészséges önértékelés képességének megléte és alkalmazása, a továbbfejlődés lehetőségeinek meghatározása, felelősségteljes döntések.

Módszerek, eszközök: egyéni fejlesztő, bátorító beszélgetések alkalmazása, korszerű tanulásszervezési eljárások (hálózati tanulás módszerei, kooperatív módszerek, projekt), próbatesztek, korábbi érettségi feladatsorok megoldása, sikeres fiatalokkal való kerekasztal beszélgetések, az adott tantárgyhoz kapcsolható intézményekben rejlő lehetőségek kiaknázása.

II. Életpálya építési kompetenciák fejlesztése karrierépítés

Időkeret: 33 óra

Cél: Konkrét, a továbbtanulással összefüggő – a saját értékek és korlátok ismeretében megvalósítható - határozott célmeghatározás, a tervek, vágyak reális megfogalmazása, a pályairány követelményrendszerének pontos ismerete, a karrierépítés technikáinak, a gyakorlati élet alapvető ismereteinek alkalmazása, a saját cselekedetekre történő kritikai reflektálás, érdekérvényesítés. Karrierterv készítése a 9./AJKP - 12. évfolyamig átfogóan.

Kiemelt cél: infokommunikációs technikával készített egyéni portfólió elkészítése.

Módszerek, eszközök: a saját szempont szerinti információs források, informátorok megtalálása, a közigazgatás különböző területeihez kapcsolódó hivatalos dokumentumok helyes kitöltése, hivatalos levelek megírása, bemutatkozó levél, hatásos motivációs levél, önéletrajz (Europass és amerikai stílusú szakmai) készítése, saját dokumentumok portfólióban történő rendszerezése, IKT eszközök professzionális használata.

Az AJKP pedagógiai rendszerében a tevékenységek megvalósításához a költségek fedezetét a program támogatására nyújtott többletfinanszírozási keret teszi lehetővé.

Az AJKP pedagógiai rendszerében minden évfolyamon az alábbiakat biztosítjuk az Arany János Kollégiumi Program tanulói számára csoportos vagy egyéni fejlesztési tervbe illesztve:

- Közösségépítő hétfégi programok, belföldi és külföldi tanulmányi kirándulások
- Tantárgyi fejlesztések (egyéni)
- Nyelvvizsga felkészítés, nyelvi tábor
- Pszichológus és mentálhigiénés szakember háttér biztosítása
- Fejlesztő pedagógus biztosítása
- IKT alkalmazása
- IPR módszerek alkalmazása
- AJKP Művészeti fesztiválra felkészítés, részvétel, versenyeztetés
- Új tanulásszervezési módszerek alkalmazása (AJKP projektek, témahét, kooperatív technikák)
- Jogosítvány megszerzése
- ECDL vizsgára felkészítés
- Szakmai tükör programok
- Közösségi szolgálat

Egyéni tehetséggondozás (sport, művészeti, tantárgyi) vagy felzárkóztatás igénye esetén a tanulókat Arany János Kollégiumi Programban részt vevő diákok szociális juttatásai dokumentumban foglaltak szerint támogatjuk.

